

glas Notranjske

Glasilno Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Cerknica

LETO III.

JUNIJ 1964

ŠTEVILKA 6

Po petem kongresu ZKJ v občini Cerknica

1. Sindikalne podružnice v delovnih organizacijah naj temeljito proučijo probleme znotraj gospodarske organizacije. Poiskati je treba možnosti za boljše izkoriščanje obstoječih kapacitet in sredstev, ki jih ustvari delovna organizacija. Predvsem naj preanalizirajo realnost investicij in delitev sredstev v korist osebne potrošnje v skladu s produktivnostjo dela. Intenzivno je treba ustvarjati pogoje za 42-urni delovni teden in odpravljati nizke osebne dohodke.

2. Intenzivno je treba izpopolnjevati notranjo zakonodajo. Vsebinsko je treba preanalizirati statute in pravilnike ter odkloniti vse, kar ni v skladu z novo ustavo — in kar zavira hitrejši razvoj gospodarstva.

3. Posebno pozornost je potrebno posvetiti delitvi po delu s posebnim poudarkom na tistih službah in delovnih mestih, ki niso direktno vezana na proizvodnjo. Merila na neposredne proizvajalce so do neke mere razvita, ni pa meril za dela strokovnih služb in ostalih mest izven neposredne proizvodnje.

4. Doslednejše se je treba prizadevati za hitrejši razvoj delavskega samoupravljanja. Sicer lahko trdimo, da smo na tem področju napravili velik korak na-

OBČINSKI SINDIKALNI SVET CERKNICA JE NA PLENARNEM ZASEDANJU DNE 29. APRILA TEGA LETA OBRAVNAVVAL SMERNICE OBČNEGA ZBORA RSS SLOVENIJE IN V. KONGRESA ZSJ. NA OSNOVI RAZPRAVE IN SMERNIC JE BILO SPREJETIH VRSTO SKLEPOV, IN SICER:

prej. Samoupravni organi se trudijo, da bi kar najbolje gospodarili s sredstvi, ki jim jih je zapala družba. Vendar je že vrsto pomanjkljivosti in slabosti, ki ovirajo dela samoupravnih organov.

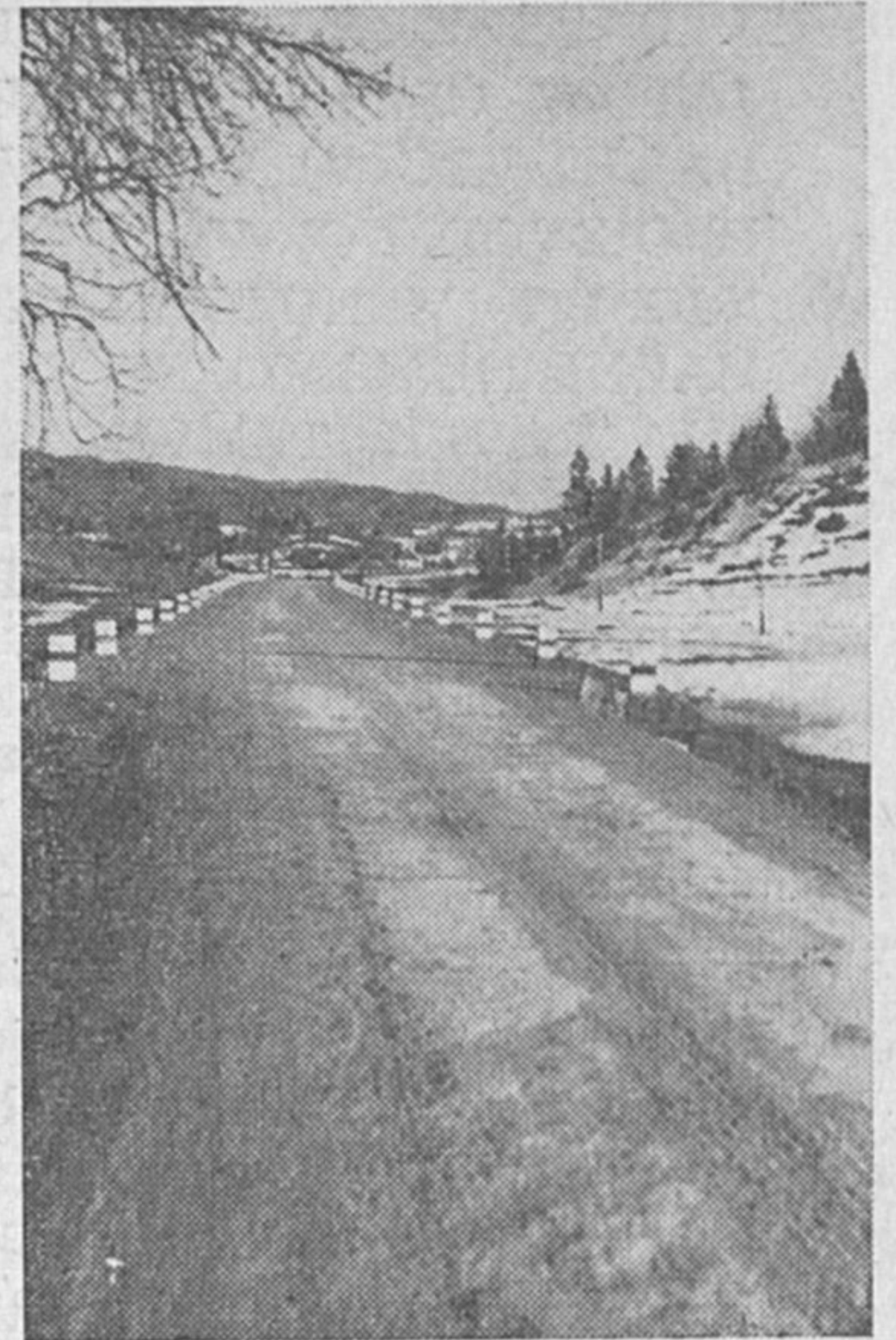
Ena od slabosti je, da je material za seje samoupravnih organov pripravljen površno, na zelo težko razumljiv način in da je v več primerih pripravljen že v smislu sklepov. Prav tako se material v nekaterih manjših delovnih organizacijah ne posreduje članom samoupravnih organov vzporedno z vabili tako, da bi

se lahko bolj temeljito pripravili na sejo.

Več primerov je tudi bilo, da je zaradi slabe udeležbe na sejah — zaradi nesklepčnosti — bila seja preložena in da imajo v nekaterih delovnih organizacijah glavno besedo vodilni ljudje na sejah samoupravnih organov.

Vse te pomanjkljivosti in še ostale, je potrebno razčistiti še pred izvolitvijo naših samoupravnih organov.

Sprejet je bil tudi sklep, da bo v smislu pokongresne dejavnosti sklicanih več posvetovanj v občinskem merilu. ObSS

Naši južni sosedje Hrvatje že gradijo sodobno asfaltno cesto od meje z našo občino pri Prezidu do magistrale Zagreb—Rijeka. Z dograditvijo te ceste, bo močno pridobila naša cesta od Planine pri Rakeku, skozi Cerknico in Loško dolino do Prezida, ker bo to najkrajša pot iz Ljubljane do morja. Prav zato bi bilo še posebno koristno, če bi novica o asfaltiranju te ceste v naši prvoprilski številki postala resnica. Slika kaže novo cesto od slovenkohrvatske meje proti Prezidu

Štafeta mladosti

13. maja 1964 smo občani cerkniške občine pozdravili okrajno štafeto, ki je pričela svojo pot v Novi vasi. Iz Nove vasi so jo po kratkem programu ponesli učenci osemletke Nova vas in vojaki bloškega garnizona proti Ložu, kjer so jo sprejeli mladinci »Kovino-plastike« Lož.

Na gradbišču — kjer bo nova tovarna — jo je pozdravil v imenu občanov Loške doline tov. Jože Zgonc. Od tu je nadaljevala pot skozi Grahovo, tu jo je pozdravil tov. Friderik Majhenič, do Cerknice. V Cerknici sta organizirali sprejem štafete »Brest« in osemletka Cerknica pred direkcijo »Bresta«. Štafeto je pozdravil in prečital čestitko tovarišu Titu tov. Andrej Hrblan. Iz Cerknice je štafeta nadaljevala pot proti Rakeku, kjer so jo lepo sprejeli mladinci in ostali občani tega kraja s fanfarami. Po krajšem programu smo jo iz Rakeka prepeljali do Laz, kjer so jo sprejeli mladinci logaške komune. Iz Logatca je nadaljevala pot proti Vrhniki, od tu pa v Ljubljano, kjer se je priključila zvezni štafeti.

ObK ZMS Cerknica se zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri organizaciji in izvedbi štafete mladosti, posebno pa še organom LM, ki so poskrbeli, da je štafeta nemoteno nadaljevala pot.

LOK

Nekdanji kurirji na obisku po Notranjski

(Članek berite na 6. strani)

POGLED NA SLAVNOSTNO OTVORITEV »DELAJSKIH IGER BREST 1964«. V PROGRAMU OB OTVORITVI SO SODELOVALI: PEVSKI ZBOR SVOBODE, MLADINA OSEMLETKE IZ CERKNICE IN VSI TEKMOVALCI IGER. IGRE SO TUDI LETOS V VSEM USPELE
TEKST IN FOTO: URBAS

Improvizacije investiranja v družbeni standard v naši občini

CILJ SOCIALISTIČNE DRUŽBE JE ČIM HITREJŠE ZBOLJŠEVANJE ŽIVLJENJSKE RAVNI. POGLAVITNI FAKTOR, KI TO OMOGOČA, PA JE VSE VEČJE PROIZVAJANJE, T. J. RAZŠIRJENA REPRODUKCIJA. ČE HOČEMO USTVARJATI V ČEDALJE VEČJEM OBSEGU, MORAMO TUDI ČEDALJE VEČ VLAGATI V PROIZVODNJO. VLAGANJE V PROIZVODNJO, VLAGANJE V RAZŠIRJENO PROIZVODNJO PA IMENUJEMO INVESTIRANJE. INVESTICIJE SO VAŽNE NE SAMO, DA SE Z NJIMI IZBOLJŠUJE ŽIVLJENJSKA RAVEN, TEMVEČ SO NUJNO POTREBNE TUDI ZA TO, DA ABSORBIRAJO NARAVNI PRIRASTEK DELOVNE SILE, SLUŽIJO TOREJ TUDI ZA ZAPOSLOVANJE NOVIH RODOV.

Kako določimo sredstva za investicije?

Tu moramo omeniti delitev družbenega bruto proizvoda, ki je celokupna proizvodnja, ustvarjena v določenem obdobju. Ta DBP se potem razdeli oziroma potroši v obliki osebne, kolektivne in investicijske potrošnje. Investicijska potrošnja pomenijo sredstva, namenjena za reprodukcijo v enakem in povečanem obsegu. Vidimo torej, da kolikor več DBP potrošimo v obliki investicijske potrošnje, toliko manj nam ostane za zadovoljitev vsakdanjih življenjskih potreb. To pomeni, da moramo biti previdni pri določanju obsega investicijske potrošnje in obenem strogo paziti, kaj in kako se nam vračajo vložena sredstva.

Razumljivo je, da se pretežna sredstva za investicijo porabijo v gospodarstvu, vendar pa sam razvoj gospodarstva zahteva hkratno in skladno vlaganje tudi v negospodarstvo, t. j. v družbeni standard. Prav politika investiranja v družbeni standard pa je tema tega sestavka.

Investicije v: stanovanjsko-komunalno, kulturno-prosvetno, socialno-zdravstveno in drugo splošno dejavnost so tako imenovane investicije v družbeni standard. Nosilci teh investicij so predvsem skupščina občine s svojimi skladi in več ali manj tudi delovne organizacije same.

Kot sem že uvodoma povedal, pomeni investirati to, da si danes odtrgamo od ust en kos kruha, da bomo zato lahko jutri dobili tri, zato nam ne more in ne sme biti vseeno kam in kako investiramo, kajti če smo napačno vložili sredstva, se zna zgoditi, da ne bomo dobili nazaj tistega, kateremu smo se odrekli. Ta ekonomska resnica nas mora spremljati pri vseh investicij-

skih odločitvah, bodisi v gospodarstvu bodisi v družbenem standardu. Od pravilno in dosledno izvajane investicijske politike je mnogo odvisno, kakšen bo efekt investicij.

Prav ta politika investiranja v naši občini pa mislim, da je zelo pomanjkljiva, improviziрана. Naj najprej naštejemo nekaj konkretnih primerov, ki so me napeljali na to ugotovitev:

1. nedograjen plavalni bazen v Cerknici;
2. telovadnica na Rakeku;
3. osnovna šola v Cerknici;
4. planinski dom na Slivnici;
5. zdravstveni dom na Rakeku.

To so objekti, ki so jih začeli graditi že pred nekaj leti, a se je njihovo dograjevanje ustavilo na pol poti, ker je namreč zmanjkalo sredstev. Taki »nedonošenčki« so: pla-

ninski dom, plavalni bazen, šola. Ti objekti stoje napol dozidani že lep čas in so monumentalni spomenik neodgovorne in improvizirane investicijske politike.

Telovadnica in zdravstveni dom pa sta le preurejena objekta, vendar je tudi tu zmanjkalo denarja za popolno ureditev in funkcionalnost.

Ob takih primerih se občani upravičeno sprašujemo, kakšen smisel ima tak način graditve? Zakaj ne vskladimo bolj potreb z možnostmi zadovoljitve? Ali se držimo neke načelne dolgoročne investicijske politike?

Nočem reči, da telovadnica, šola, planinski dom itd. niso potrebni — še kako se jih veselimo — vendar zagotovimo sredstva najprej za eno stvar in jo predajmo v uporabo, nato pa se lotimo druge. Tako počasno dograjevanje objektov ima dve negativni posledici, na eni strani imamo zamrznjena vložena sredstva, objekt zaradi vremenskih in drugih prilik že propada, na drugi strani pa rapidno rastejo cene in na koncu je za objekt potrebno ne le n. pr. 70 milijonov, kolikor je bila predračunska vrednost objekta, temveč 100 ali več milijonov. Tako se še

bolj poslabša stanje finančnih sredstev. Prej je bilo zelo težko dobiti 70 milijonov, sedaj pa naj iščemo 100 milijonov.

Zato moramo enkrat za vselej prenehati s prakso, da začnemo z gradnjo, ko imamo zagotovljenih šele eno četrtino ali polovico potrebnih finančnih sredstev češ, ostalo bomo že kako dobili.

Ko ugotovljamo napake in pomanjkljivosti, moramo najti tudi krivce.

V tem primeru mislim, da je za pravilno investicijsko politiko in za določeno gospodarsko in negospodarsko življenje v komuni odgovorna predvsem skupščina, oz. bolj konkretno, njeni člani. Občani morajo od njih, na zborih volivcev in v drugih oblikah samoupravljanja, zahtevati pojasnila in odgovor za taka dejanja. Poudaril sem tukaj, da občan MORA zahtevati razpravo o napakah, zato ker je v primeru, da prepušča urejanje skupnih zadev nekemu drugemu, vendarle tudi on sam odgovoren za storjene nepravilnosti, zanimati se in odpravljati nepravilnosti, ki nastanejo v življenju neke skupnosti, ni samo pravica, temveč je tudi dolžnost vsakega člana te skupnosti.

D. Korošec

IZ OBRTNIŠTVA

Možnost ustvarjanja dodatnega dohodka iz takih storitev je vsekakor pomembna in spodbudna, zato pričakujemo, da se bodo občani s pridom poslužili pravic, ki jim jih daje zakon o obrtništvu.

Zaradi nejasnosti glede samega prijavljanja opravljanja obrtnih storitev kot postranske dejavnosti oziroma poklic dajemo vsem tistim, ki nameravajo te storitve opravljati, naslednje pojasnilo:

Kdorkoli se odloči za opravljanje obrtnih storitev kot postranskim poklicem, mora to priglasiti

oddelku za gospodarstvo občinske skupščine. Na podlagi prijave dobi potrdilo, s katerim tak občan pridobi pravico opravljati prijavljeno obrtno storitev. Kdor je v rednem delovnem razmerju, mora ob prijavi predložiti tudi ustrezno potrdilo podjetja, v katerem je zaposlen, kot to določa 48. člen tega zakona.

Razumljivo je, da inšpekcijski organi ne bodo upoštevali v svojem nadzoru raznih izgovorov, ker ravno ta zakon, kot smo že napisali, dopušča prav vsem možnost dodatnega zaslužka.

Naši osebni dohodki do marca letos

Povprečni osebni dohodek je bil lani v naši občini 32.000, letos januarja je bilo čutili precejšen skok povprečnega dohodka na 33.500 din. Nekoliko manjši je bil februarja, ko je bil povprečni dohodek 32.800 din. V marcu so naši občani zopet prejeli večje dohodke, tako da je bil povprečni že 35.800 din. Pri tem je pomembno poudariti, da se je prepad med dohodki v gospodarstvu na eni strani in med dohodki v javnih službah nekoliko poglobil. Tako so narasli osebni dohodki v gospodarstvu za 8%, izven gospodarstva pa le za 1%.

D. M.

Gospodarjenje v I. tromesečju — uspešno

Gospodarske organizacije, ki so letos začele poslovno leto pod ugodnejšimi pogoji zaradi organizacijsko-tehničnih izboljšav, bolj-ših tržnih pogojev in milejše zime, so v I. tromesečju letos dosegle zadovoljve rezultate.

Ustvarile so skoraj dve milijardi celotnega dohodka, kar predstavlja 18 % več od istega obdobja v preteklem letu. Ustrezni del letnega plana je sicer višji od te vrednosti, vendar gre tu za nepravilno razporejanje letnega plana v kmetijstvu z ozirom na sezonski značaj dejavnosti. Razen tega je celotni dohodek povsem odvisen od plačilne sposobnosti kupcev, ti pa v I. tromesečju običajno nimajo dovolj obratnih sredstev, bodisi zaradi odvodov po zaključnem računu ali še ne najetih kreditov. Značilno je tudi, da je dinamika gospodarstva po tem obdobju hitrejša, posebno pa še proti koncu leta. Čeprav to dejstvo letos ni prišlo do večjega izraza, pa v določeni meri le vpliva na izkazani rezultat.

Industrija kot najmočnejša veja v našem gospodarstvu je svojo realizacijo povečala od lani za 24 %. To je 71,44 % vsega celotnega dohodka vzeto po podjetniškem principu. Svoj fizični obseg proizvodnje je povečala za 30 %, kar odgovarja planski postavki. Po predvidevanjih se je gibal tudi izvoz. Brest je izvozil v prvih treh mesecih za preko 500.000 dolarjev. Uspeh so pokazala vsa industrijska podjetja in tudi Jelka, čeravno v tem obdobju v realizaciji še ni izkazala vrednosti nove proizvodnje (oprema gostinskih in trgovskih lokalov).

Panoge s sezonskim značajem dejavnosti, kot je gradbeništvo, kmetijstvo in gostinstvo, naravno niso mogle ustvariti pomembnejših rezultatov; razen kmetijstva, pri katerem se je spremenila struktura celotnega dohodka (oddaja lesa), pa so dosegle znatno višje rezultate kakor v I. tromesečju lani.

Trgovina je z doseženim blagovnim prometom preseгла pričakovanja. Gre za večjo izbiro blaga, pogostejše jemanje blaga na potrošniški kredit in porast cen.

Obrtna podjetja pa so, razen Elektrožage, ki uspešno rešuje slabosti prejšnjih let in prilagaja svojo proizvodnjo tržišču, vezana na krajevne potrebe po raznih uslužnostnih dejavnostih; kot taka so vsa povečala dohodek preteklega leta.

Nekaj o prehrani šolskega otroka

Šoloobvezni otrok mora dobiti zadostno število beljakovin, kalcija, fosforja in vitaminov. Škrobnih živil, sladkorja in maščob dobi v večini primerev dovolj ali pa celo preveč, seveda na račun ostalih hranljivih snovi.

Za rast in vzdrževanje organizma so potrebne beljakovine. Prevladovati pa morajo polnovredne, t. j. živilske beljakovine (mleko, skuta, jajca itd.). Ako otrok ne dobiva dovolj beljakovinaste hrane, lahko pride do raznih motenj v otrokovi zmogljivosti, v harmoničnosti njegovega razvoja, kar vpliva tudi na šolsko delo.

Čim več se otrok giblje, igra, udeležuje v športu, tem večja je njegova potreba po hrani. Na splošno bi lahko rekli, da je potreba po posameznih hranilnih snoveh na 1 kg telesne teže večja pri otroku kot pri odraslem človeku.

Zelo važen obrok je zajtrk, ki mu razmeroma malo družin posveča dovolj pozornosti. Otrok naj zajtrkuje v miru in sedé. Kaj naj zajtrkuje? Iz vsake skupine bomo vzeli po eno živilo za zajtrk:

- mleko, mlečne pijače, sadni sokovi;
- črn kruh;
- skuta, skutini namazi, sir, mortadela, pasteta, klobasa, včasih surovo maslo ali margarina;
- sadje.

Pri zajtrku smo se dlje zamudili, ker otrok največkrat zajtrkuje kavo in kruh, ali pa še tega ne.

Dopoldansko in popoldansko malico dobijo otroci v teku šolskega leta v šoli. Nekateri starši ne poznajo pozitivnih prednosti šolske malice in razmišljajo, ali naj dajo otroku denar za malico ali ne, zato je v šolah še mnogo

otrok, ki malice ne prejemajo.

Šolska malica je dopolnilo domače prehrane in ima vzgojni pomen zato, ker:

1. razbremeni starše v pripravljanju malice;
2. ni suha, ampak ima vedno dodatek toplega mleka ali drugega toplega jedila, včasih celo kompot;
3. jo dobi ob primernem času;
4. malica je enotna, zato ne pridejo do izraza socialne razlike.

Prav bi bilo, da starši poskrbe, da bo njihov otrok prejemal malico v šoli.

Kosilo naj bo kot glavni obrok dneva sestavljeno iz vseh vrst glavnih hranilnih snovi.

Večerja naj bo lahka, predvsem pa servirana dovolj zgodaj, da ne bo nepotrebnih prebavnih motenj in težav pred in med spanjem.

Novolit — nov izdelek Elektrožage iz Nove vasi

V zadnjem času so se v gradbeništvo zelo uveljavile lahke gradbene plošče, predvsem pri izgradnji večjih industrijskih hal. Elektrožaga iz Nove vasi je ob ugotovitvi potreb na tržišču začela izdelovati tovrstne plošče z imenom novolit. Izdelek gre zelo dobro v prodajo, saj je s temi ploščami mogoče zagotoviti zahteve po montaži in uporabi v industrijski kot tudi v stanovanjski izgradnji. Kolektiv Elektrožage dosega z novim izdelkom zavidljive komercialne uspehe.

D. M.

Na pobudo gospodarskih organizacij v Loški dolini je Delavska univerza iz Cerknice organizirala v Starem trgu tečaj prve pomoči. Tečaj obiskujejo člani kolektivov iz Kovinoplastike Lož, Gaber Stari trg, KZ Loška dolina in Brest Cerknica — obrat Marof in sicer tisti, ki so po gospodarskih organizacijah zadolženi, da v primeru poškodb nudijo članom kolektivov prvo pomoč. Tečaj je dvakrat tedensko po tri ure in bo trajal 6 tednov, obiskuje pa ga 18 tečajnikov. Tečaj vodi dr. Emil Truden. — Na sliki: Praktično prikazovanje obvezovanja roke. S. B.

Tovarna šivalnih strojev »BAGAT« iz Zadra je organizirala v Starem trgu tečaj za krojenje in šivanje. Tečaj obiskuje okoli 40 žensk, ki so razdeljene v dve grupi. Ena grupa ima tečaj štirikrat tedensko po 3 ure, druga pa dvakrat tedensko po 7 ur. V 74 urah, kolikor časa bo tečaj trajal, bodo tečajnice spoznale osnove krojenja in šivanja in se seznanile z načinom delovanja šivalnega stroja. — Na sliki: Tečajnice pri praktičnem delu. S. B.

Udeleženci občnega zbora avto-moto društva iz Cerknice. Sprejeli so program dela, v katerem je osrednja naloga prometna vzgoja občanov

Foto: Znidaršič

BREST CERKNICA

IZ KOLEKTIVA ZA KOLEKTIV

PLAN ČETRTLETJA DOSEŽEN

DRUŽBENI PLAN KOMBINATA BREST CERKNICA PREDVIDEVA ZA LETO 1964 PROIZVODNJO V VIŠINI 4.100 MILIJONOV DINARJEV. DO KONCA APRILA JE BIL PLAN PROIZVODNJE DOSEŽEN Z 1.414 MILIJONI DINARJEV OZIROMA 34%. TO POMENI, DA JE PLAN PROIZVODNJE ZA PRVO ČETRTLETJE DOSEŽEN. LANSKOLETNA PROIZVODNJA JE DOSEŽENA Z 38% MEDTEM KO JE PROIZVODNJA PRVIH ŠTIRIH MESECEV LANSKEGA LETA PRESEŽENA Z INDEKSOM 118.

V letu 1964 je imel kombinat ugodne pogoje tako pri povpraševanju in pri gotovih izdelkih kot pri polizdelkih in pri strukturi asortimana, ki gre v korist večjih serij in bolj utečene proizvodnje. Doseganje še boljših rezultatov za dviganje obsega proizvodnje je otežkočala slaba preskrba z nekaterimi reprodukcijskimi materiali in surovinami. Neugodne posledice so imeli tudi slabi klimatski pogoji v prvih me-

secih leta. Tako je vplival sneg na primarno proizvodnjo, mrzel, suh zrak pa na poškodbe nekaterih gotovih izdelkov, katere je bilo treba pogosto adaptirati. Fluktuacija delovne sile se je namram preteklim letom občutno zmanjšala, vendar je v prvem četrtletju kljub temu primanjkovalo predvsem moške delovne sile.

Skladno z izvrševanjem plana proizvodnje se giblje tudi prodaja. Letni plan prodaje znaša 3.500

milijonov dinarjev. V tem obdobju je bil dosežen s 35%. Plan izvoza znaša 2 milijona dolarjev in je bil konec aprila dosežen s 700.800 dolarjev oziroma 35%. V izvozu gre predvsem za porast gotovih izdelkov, medtem ko je bil plan izvoza v primarni proizvodnji dosežen s 30%. Nižji izvoz jelovega lesa je posledica večje produkcije bukovega lesa, ki gre za lastno predelavo.

Prodaja na domačem tržišču je v konjunkturi, tako da kombinat ne more zadovoljiti vseh potreb, ker je vezan na pogodbene obveznosti predvsem za izvoz.

Z naraščajočo produktivnostjo so se povečali tudi osebni dohodki, ki znašajo povprečno na zaposlenega v prvih štirih mesecih leta 33.280 din, oziroma so napram lanskoletnemu povprečju preseženi z indeksom 117.

KAKO SE UVELJAVLJA ŽE SPREJETI STATUT BRESTA

Statut Lesnoindustrijskega kombinata BREST Cerknica je delavski svet sprejel v aprilu. Komaj dva meseca je od tega in že so tu spremembe v praksi kot posledica statutarnih določil. Sprejet je Pravilnik o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov, ki je omogočil, da so se neskladja, ki so se pojavljala v starem sistemu, temeljito popravila. Sicer pa je BRESTOV statut značilen po tem, da je zajel vse napredne oblike samouprave, odnosov iz prakse, istočasno pa nakazal perspektivo, kako je treba delati s ciljem zadovoljevanja delovnega človeka, njegovega standarda, z istočasno nalogo, da sleherni član delovne skupnosti dá od sebe, kar največ more. Statut govori o 42-urnem tedniku; ni daleč čas — vse priprave gredo v to smer in razumevanje kolektiva tudi — ko bodo tudi naše PE dejansko krenile v znižanje delovnega časa. Vendar, zelo važno je še in še poudariti, da je to možno res

z dobro organizacijo dela. Dobra organizacija vzpodbuja produktivnost. In prav v organizaciji proizvodnje je največ rezerv.

V pripravi so pravilniki kot sestavni del statuta. Člani BRESTA imajo tiskan izvod statuta. Poglejmo ga še in še, delajmo, da bo statut res dajal to delu in prizadevanjem, ki smo ga do skupnosti BRESTA dolžni vsi dajati.

Delavske igre Brest — 1. maj 1964

Delavske igre na BRESTU, ki jih prireja kolektiv Tovarne pobištva Cerknica za 1. maj, Tovarna pobištva Martinjak, ki je lani tudi priredila take igre 4. julija, so postale že skoraj tradicija.

Letošnje Delavske igre za prvi maj niso bile toliko množične, kot

je bilo pričakovati, vendar je tekmovalo 118 tekmovalcev, kar je prilično veliko. Tekmovali so v ocenjevalni vožnji avtomobilov (Meden Marjan I., Tomšič Miloš II., Pirnat Franc III.), v ocenjevalni vožnji motorjev (Gornik Jože, Debevc Ivan, Zalar Janez), v

ocenjevalni vožnji mopedistov (Tavžar Jakob, Pečjak Ciril, Maček Franc), hitrostna tekma v kolesarjenju (Telič Janez, Klančar Jože, Kos Stane), v odbojki (TD Partizan Stari trg, TP Martinjak, TP Cerknica), v kegljanju (TP Cerknica, Skupne službe, TP Martinjak), v streljanju z zračno puško (SD Srnjak — Rakek, SD Jezero — Cerknica, SD Borec — Velike Bloke), v šahu (Simičak Tone, Kraševac Tone, Kos Polde), v balinanju (TP Cerknica I., TP Cerknica II., TP Cerknica III.)

Tekmovanje se je začelo s kratko proslavo prvega maja. Trajalo je vse dopoldne. Popoldne so razdelili pokale, diplome in nagrade.

Posebej poudarjamo udeležbo TVD Partizan Stari trg, saj že drugo leto uspešno sodeluje na teh tekmovanjih.

Zelo značilno je, da ni tekmovala nobena od tovarišic, kar dokazuje, da se premalo udeležujejo v športnem delu.

Prepričani smo lahko, da bodo prihodnje Delavske igre še bolje organizirane in da bo še poraslo število sodelujočih, pa tudi ženske vrste bomo lahko, vsaj upajmo, pozdravili na prihodnjem tekmovanju.

Volitve organov upravljanja v Brestu

Centralni delavski svet BRESTA je na svoji zadnji seji razpisal nove volitve v delavske svete poslovnih enot in centralni delavski svet. Prav tako je imenoval potrebne organe za izvedbo volitev, ki se bodo vršile 13. junija 1964. Nov centralni delavski svet bo imel 27 članov, delavski sveti poslovnih enot pa od 17 do 27 članov.

Kadrovske komisije pri vseh delavskih svetih že pripravljajo širšo evidenco kadrov, ki naj bi prišli v poštev za kandidiranje v delavske svete.

Predvolilni zbori delavcev se bodo vršili v začetku junija, na katerih bodo predlagali kandidate za člane delavskega sveta. Vsak član kolektiva, ki ima volilno pravico, lahko poda predlog za kandidate, če ta njegov predlog podprejo še štirje volivci. Ti zbori delavcev pa ne bodo namenjeni le kandidiranju, temveč bodo na teh zborih obravnavali dosedanje rezultate, ki so bili doseženi in o katerih so sklepali samoupravni organi.

Novoizvoljenim članom organov upravljanja je namenjen seminar, na katerem se bodo seznanili z vlogo organov upravljanja.

Taf.

Kontrola bolnikov

Pri kontroli bolnikov, zaposlenih v BRESTU, ugotavlja kontrolor, da se večina bolnikov pridržuje zdravnikovih navodil in da se, ko so v staležu, disciplinirano zdravijo po predpisu zdravnika. So pa še primeri, ki tega ne upoštevajo. Imamo primer delavke iz TLI Stari trg — doma iz vasi Vrh, katere bi morala ležati doma, pa je delala dokaj težka dela na polju — seveda ji je bila takoj izdana odredba o prekinitvi staleža. Če zaradi svoje bolezni lahko opravi kmečka dela, potem lahko dela tudi v tovarni.

Živahna dejavnost mladih

Mladinski aktiv Bresta iz Cerknice je ustanovil v aprilu Počitniško zvezo. Rečemo lahko, da so začetni uspehi kar dobri. Počitniška zveza je uspešna oblika mladinskega dela. Kakšne so pravzaprav naloge Počitniške zveze? Vodstvo počitniške zveze organizira izlete v bližnje kraje. Lahko s kolesi ali peš. Geslo mladih je: »Spoznavajmo svoj domači kraj!«

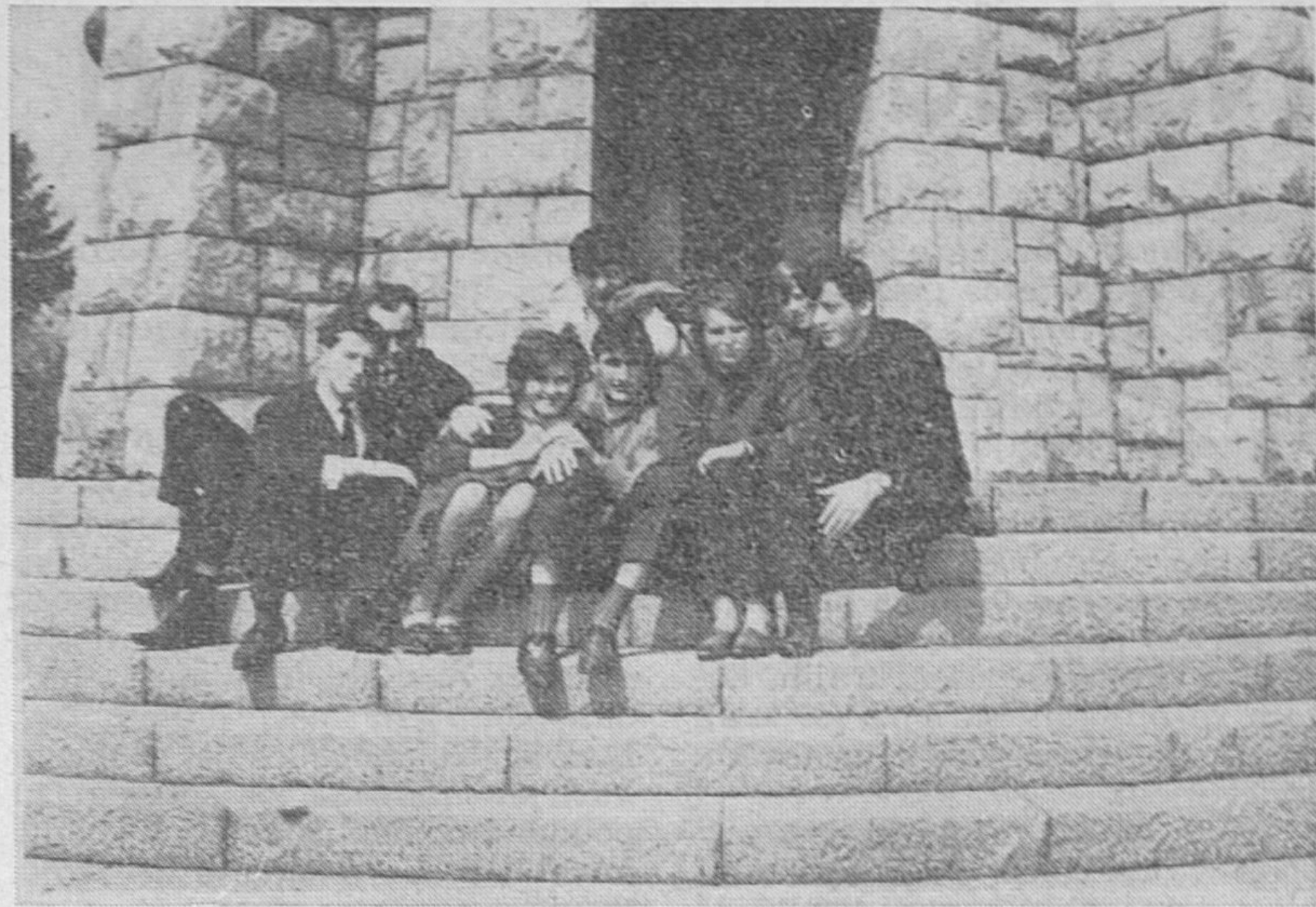
V preteklem mesecu so mladinci organizirali dva izleta s kolesi. Prvi je bil krožna vožnja po Loški dolini, drugi pa izlet v Postojno. Vreme je bilo lepo, mladinci so se podali že zgodaj na pot. Bilo je prav zanimivo. Važnejše točke so bile: Lož — obisk muzeja iz NOB, ogled spomenika na Ulaki in še ostalih spomenikov iz NOB. Upravnik muzeja v Ložu je seznanil mladince z zgodovino NOB Notranjske.

Res je, da se teh časov vse premalo spominjamo in vse premalo obiskujemo kraje, ki so znani po težkih bojih in trpljenju v času okupatorja. Vabimo tudi ostale mladince, da obišejo ta edinstveni spomenik na Notranjskem.

Počitniška zveza ima za zdaj 20 članov. Že v začetku se je pokazalo, da so aktivni. Še vedno bo treba težiti za tem, da se vključijo še ostali.

Taki izleti bodo v korist vsem mladincem. Ob tem se vzbuja zanimanje za naravne lepote, dogodke iz preteklih časov, razvoj danes in načrte v prihodnosti teh krajev. Vodstvo Počitniške zveze naj prislusne željam mladih. Vsem članom Počitniške zveze želim prijetno in srečno vožnjo po naših krajih.

Janez Hren

Udeleženci izleta po Loški dolini so obiskali spomenik iz NOV na Ulaki pri Starem trgu.

KAKO OMOGOČITI CENENO STANOVANJSKO IZGRADNJO

Gradnja stanovanj je čedalje bolj aktualno vprašanje; moderen način je postala blokova gradnja.

Ta gradnja pa je zelo draga, saj stane 1 m² stanovanjske površine od 81.000 din do 90.000 din, torej stane stanovanje s 54 m² stanovanjske površine kar 4.374.000 din. Zato ni čudno, če je mesečna stanarina tudi do 10.000 din. Kako naj gre potem stanovati v blok delavec s 25.000 din (ali celo še manj) osebnih dohodkov?! Opravičljivi so očitki javnosti, da se z blokovo gradnjo rešujejo stanovanjska vprašanja le za ljudi, ki so na vodilnem položaju ali pa strokovnjaki, ki imajo visoke osebne dohodke. S takim načinom reševanja stanovanjskih vprašanj smo zelo enostranski. Kam naj torej gre stanovat delavec s svojo družino? Če je ta skrb prenesena na družbo, naj družba skrbi tudi za delavca.

Zakaj pri tako velikem stanovanjskem problemu ne omogočimo gradnje enostanovanjskih hišic ali skupnih gradenj, katerih gradnje so po izračunu strokovnjakov cenejše pri m² 21.000 din in to gradnjo kreditirati s takimi pogoji, kot veljajo za blokovo gradnjo? Verjetno, da bi le s tako politiko vsaj ublažili, če ne rešili stanovanjska vprašanja.

Majhna okvara. Z dobro voljo se tudi to premaga! Potrebna je tovariška pomoč

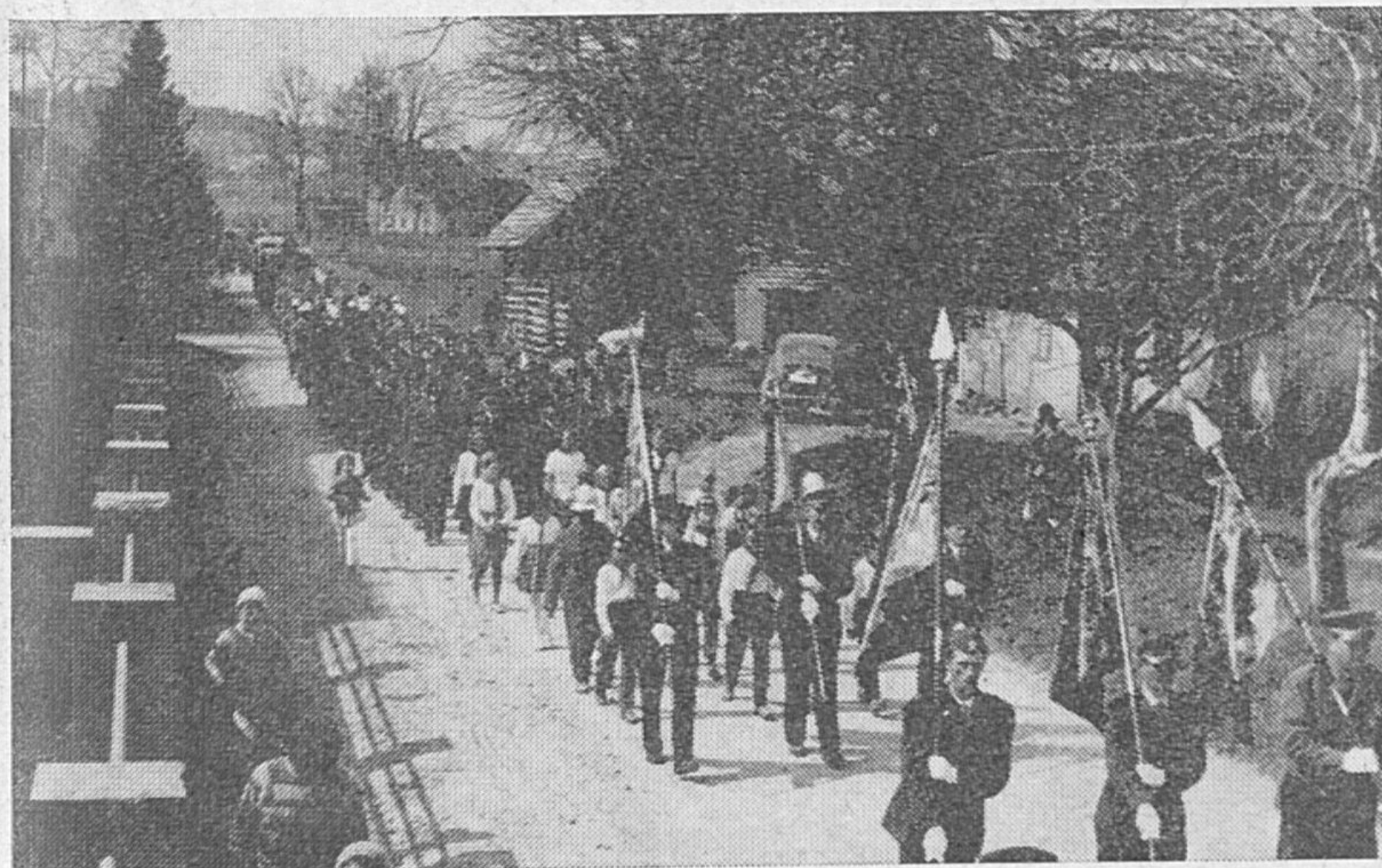
vesti iz gasilstva vesti iz gasilstva vesti iz gasilstva vesti iz gasilstva

Dostojno počaščen jubilej

OB 40. OBLETNICI GD VEL. BLOKE

Parada gasilcev, godba, prapori, številni gostje v uniformah in v civilu, govori in prikaz posameznih gasilskih veščin gasilcev

iz cele občine, vse to je svečano obeležilo praznovanje gasilcev iz Vel. Blok. Dne 3. maja 1964 je preteklo natanko 40 let, odkar je

Del parade gasilcev ob 40. obletnici GD Velike Bloke. Spredaj prapori društev, za njimi pionirji gasilci, gasilci v paradnih in delovnih oblekah, pripadniki gasilskega krožka JLA in motorna vozila, ki so parado zaključila Foto: Znidaršič

bilo v tej vasi ustanovljeno takrat še prostovoljno gasilsko društvo iz deležev posameznih kmetovalcev, o čemer še obstajajo zapisniki. Skromno orodje in ročna gasilna brizgalna, so bili rekviziti društva iz predvojnih let. S tem pa ni rečeno, da so v tem času samo životarili, temveč so aktivno sodelovali pri reševanju ljudske imovine po Bloški planoti.

Osvoboditev in prva leta po njej kakor da so prinesla preporod v njihove vrste. Kaj hitro so s svojstveno vnemo in prizadevnostjo našli skupni jezik tudi na področju gasilstva s tamkajšnjim garnizonom JLA in danes to sodelovanje rodi že bogate sadove. To sodelovanje nima samo gasilskega pomena, to je tudi poglobljanje pravilnih odnosov med armado in prebivalstvom, to je poglobljanje prijateljskih vezi med armado in ljudstvom tudi na ostalih področjih.

Po paradi — v njej je sodelovalo preko 80 gasilcev iz cele občine, je postrojenim gasilcem spregovoril najprej predstavnik SZDL tov. Pirc, nakar še predsednik društva tov. Bahunek, za njim tov. Certanec Jernej iz OGZ Ljubljana in predsednik ObGZ tov. Šilc. Sledilo je razvitje pra-

pora in nato praktične vaje. Pri teh smo lahko z veseljem ugotovili, da je pripravljenost gasilcev na zadovoljivi višini, saj smo videli uspešne vaje spuščanja, reševanja gorečega človeka, gašenje z ročnimi aparati in končno zelo uspelo mokro vajo — trodelni napad na goreči objekt.

Revija gasilcev je ob jubileju gasilcev iz Velikih Blok uspela. Želeti bi bilo, da take revije prirejamo večkrat, kar bo nedvomno poživilo zanimanje za gasilstvo in hkrati tudi pomnožilo število prostovoljnih gasilcev.

-as

Grahovski gasilci dobe novo brizgalno

Gasilsko društvo Grahovo (pri Cerknici) proslavlja to leto 40 let delovanja društva.

Gasilska enota društva bo na dan proslave slavnostno prevzela novo motorno brizgalno (SORA 800 l./min.). Ob tej priliki bo tudi sektorska vaja gasilskih enot v znamenju 100-letnice gasilstva, zajeta v program dela v Tednu požarne varnosti.

Nekdanji kurirji na obisku po Notranjski

Kot vsako leto ob obletnici osvoboditve partizanske Ljubljane so se tudi letos nekdanji partizanski kurirji TV postaj udeležili pohoda, ki je nosil naslov »Po poteh partizanske Ljubljane«. Kurirske patrulje iz Štajerske, Primorske, Dolenjske in Koroške so se 9. maja zbrale v Ljubljani in odšle z avtobusi proti Notranjski. Že ves dan 9. maja dopoldne je trajalo prijetno vzdušje v znamenju priprav v vseh krajih, kate- re so obiskali kurirji. Vsi kraji so bili lepo okrašeni z zastavami in cvetjem.

Točno ob 11. uri so kurirji prispeli v Cerknico. Pred spomenikom se je zbralo nad 400 ljudi, predstavnikov oblasti, družbenopolitičnih organizacij in mladine. Topli pozdrav mladine, katera je pripela šopke cvetja na prsi kurirjem, bo ostal še dalj časa v spominu. Ob 13. uri so prispeli kurirske patrulje v Lož, kjer so se priključile tudi kurirske patrulje iz Loške doline in Babnega polja. Pred spomenikom so kurirje pozdravili pionirji, izročili šop cvetja, mladinski pevski zbor osemletke Stari trg pa jim je zapel partizanske pesmi. Za topli sprejem se je zahvalil domači kurir Ivan Kebe. Sledila je recitacija Zvoneta Simčiča »Naš pohod«, katero pesem je recitiral kurir Pavle Herbst. Pesem je ganila številne ljudi, ki so prisostvovali sprejemu, zlasti starejše ljudi, ki so se spomnili na čase NOB in na svojce, ki so jih izgubili med revolucijo.

Po kosilu in ogledu muzeja »Ljudske revolucije« v Ložu so kurirji nadaljevali pot proti Staremu trgu na Ulako, kjer stoji spomenik, posvečen nad pet sto žrtvam fašizma. Tu jih je v imenu organizacije ZB Loška dolina pozdravil prvoborec Franc Levec in kurirjem orisal življenje ljudi Loške doline v času NOB. Za tem so pritekli iz Cerknice in prinesli »kurirčkovo pošto«, ki je nosila pozdrav maršalu Titu in jo predali pionirjem Loške doline. Tov. Ludvik Kukavica se je v imenu kurirjev zahvalil za sprejem in poudaril pomen žrtev, ki so padle med NOB za svobodo in življenje, kakršnega imamo danes, zlasti pa mladina.

Točno ob 17.30 so kurirji prispeli na cilj v Babno polje, znano partizansko vas, kjer so jih pred spomenikom zopet pozdravili pionirji. O pomenu razvoja NOB v tem kraju pa jim je pripovedoval Janež Milan. Program se je nadaljeval s čitanjem in predajo »Kurirčkove pošte«, izročitvi zbirke osnovni šoli Babno polje in obiskom starejših partizanskih mater, ki so tolikokrat nudile zavetje partizanom in žrtvovale svoje najdražje za svobodo. Ob tabornem ognju je sledil družabni večer in tovariško srečanje. Srečanja in partizanskega obujanja ni bilo ne kraja ne konca in je trajalo pozno v noč. Pri vseh spomenikih so kurirji položili tudi vence.

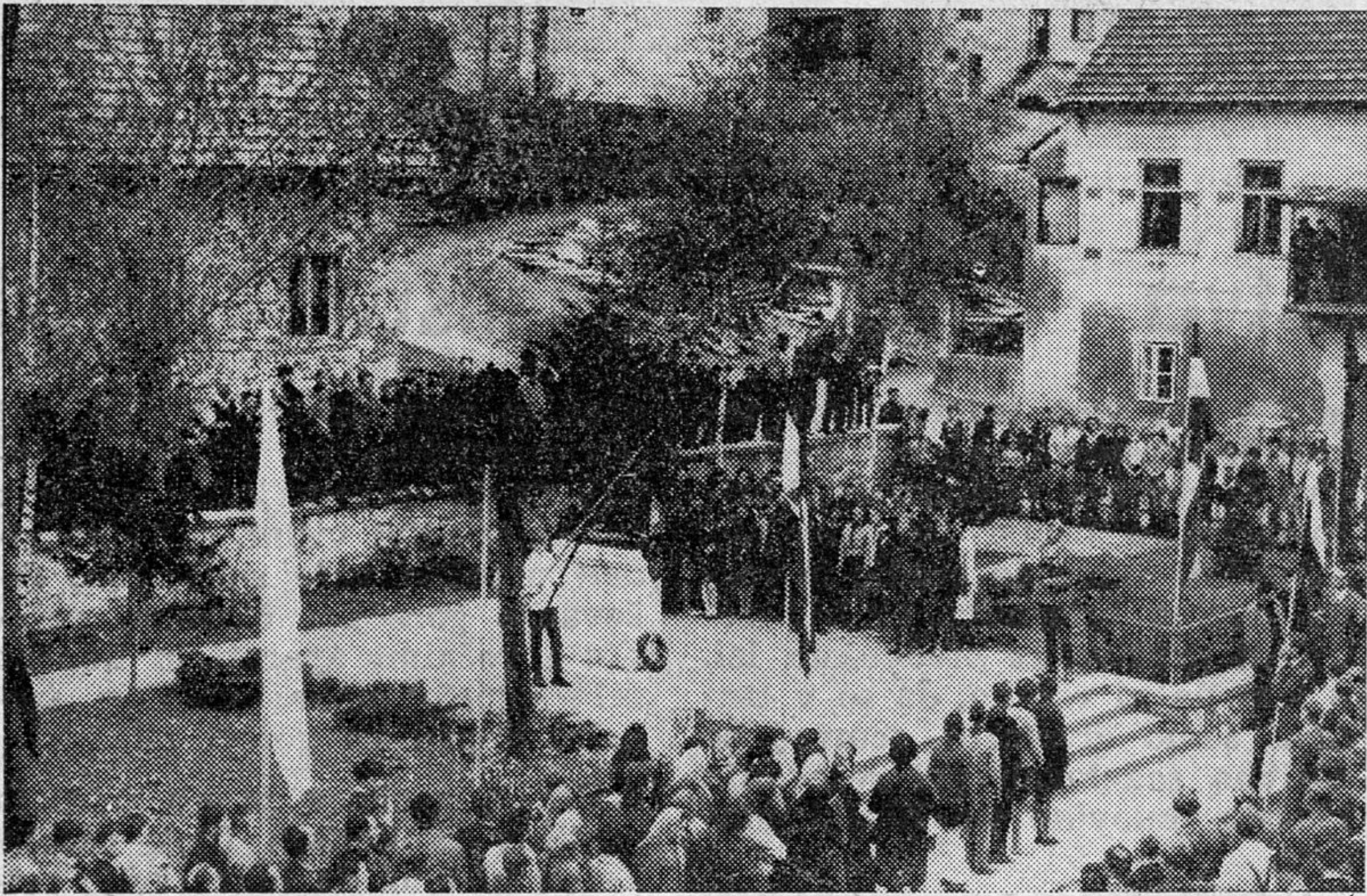
Naslednjega dne 10. maja zjutraj so se kurirji vračali proti

Ljubljani in ob 9. uri prispeli na cilj, ki je bil na Trgu revolucije.

Prebivalci Notranjske, zlasti še prebivalci Cerknice, Loške doline in Babnega polja so z obiskom

kurirjev zopet obudili spomin na čase NOB in njihovega trpljenja in se bodo obiska kurirjev še dolgo časa spominjali.

Slavko Berglez

Topel sprejem so kurirji doživeli po vseh krajih, kjer jih je vodila pot. Še posebno prisrčen sprejem je kurirjem priredila mladina pred spomenikom v Ložu. — Za sprejem se je v imenu kurirjev zahvalil domači kurir Ivan Kebe — na sliki. S. B.

VESTI IZ GASILSTVA

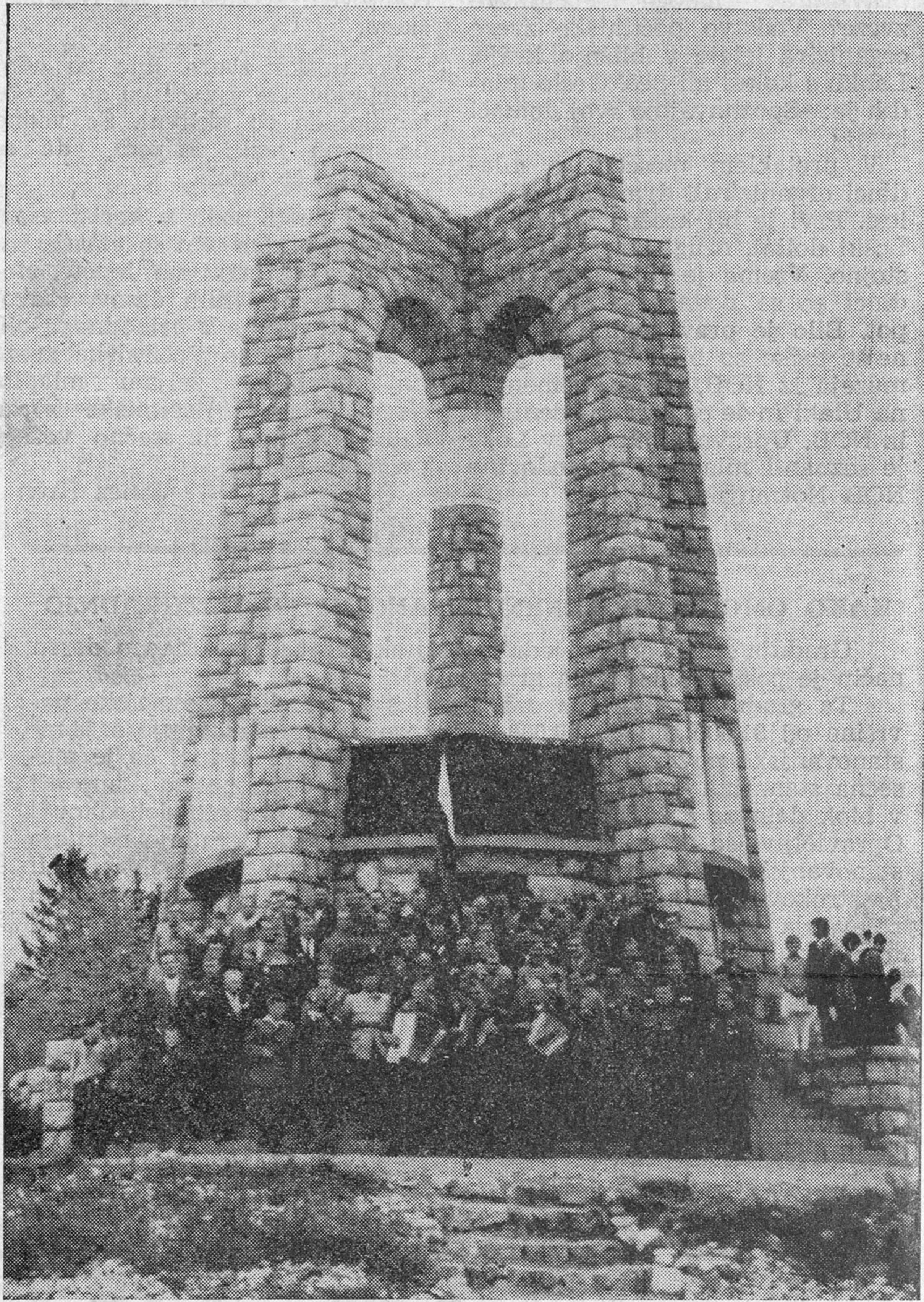
Teden požarne varnosti

V času od 14. do 21. junija poteka Teden požarne varnosti v znamenju 100 let HUMANEGA DELA po vsej državi. Gasilstvo Jugoslavije proslavlja 100 let obstoja gasilske organizacije, ki je bila ustanovljena v Varaždinu, kjer bo tudi središče proslave.

V znamenju te pomembne obletnice pozivamo vse gasilske organizacije, da bodo v čimvečji meri dale svoj prispevek h kre- pitvi požarne varnosti. Tudi ob-

čane vabimo k čimširšemu sodelovanju predvsem na področju preventive, kajti prav z množičnim sodelovanjem pri varovanju in ravnanju z ognjem, s pravilno in dosledno vzgojo otrok, ki so čestokrat povzročitelji požarov itd., bomo mnogo prispevali pri obvarovanju požarnih nesreč.

Delavci v tovarnah in obratih, predvsem kadilci, bodite previdni, upoštevajte in spoštujte požarnovarnostne predpise.

Med svojim pohodom po Notranjski so kurirji položili venec pri spomeniku, posvečenem nad 500 padlim borcem in žrtvam fašizma na Ulaki v Loški dolini. — Na sliki: Kurirji pred spomenikom na Ulaki. S. B.

V Babnem polju so kurirji obiskali tudi nekatere starejše partizanske matere. Obisk pri Pajštebarjevi mami je zopet obudil spomin na dogodek 14. marca 1945. leta, ko so domobranci v njeni hiši pobili pet kurirjev. S. B.

Pravni nasveti

VPRAŠANJE: V. R.

Z odločbo direktorja sem bil za kršitev delovne discipline kaznovan s 5% odtegljajem osebnega dohodka. Na odločbo sem se pritožil in jo je tudi DS podjetja odločno potrdil. Ali je bil postopek pravilen?

ODGOVOR:

Predpisi dajejo pravno moč direktorju ali šefu samostojnega obrata, da lahko izrekata take kazni, kot je bila izrečena v vašem primeru. Ker ste se na to pritožili na najvišji organ v podjetju in je le-ta prvostopno odločbo potrdil, je le-ta seveda postala pravnomočna. V samem vprašanju pa ne navajate, ali ste bili v zvezi s storjenim prekrškom zaslišani ali ne, ker mora biti vsak

zaslišan, predno je kazen izrečena.

VPRAŠANJE: A. T.

Delovna organizacija mi je odpovedala delovno razmerje zaradi viška delovne sile. Pri tem podjetju sem zaposlen že 17 let, čeprav je podjetje večkrat menjalo svoj naziv. Kmalu bom šel v pokoj. Kakšne pravice imam v tem primeru?

ODGOVOR:

Po 302. členu Zakona o delovnih razmerjih je za take odpovedi pristojen DS organizacije, ki sklepa o tem na predlog upravnega odbora. V vašem primeru vam gre pravica do odpravnine, ki znaša 4-mesečni osebni dohodek obračunan tako, da se za osnovo vzame povprečje zadnjih treh mesecev.

Ko boste pri novem podjetju v vaših pogojih prebili 5-letno delovno dobo, ki mora biti neprekinjena, pridobite ponovno pravico do odpravnine.

Ko pridobite pravico do osebne ali druge pokojnine, vam pravica do odpravnine usahne.

VPRAŠANJE: S. M.

Sem razvezana po moževi krivdi, 54 let stara. Zanima me, če imam od moža pravico zahtevati preživnino?

ODGOVOR:

Temeljni zakon o zakonski zvezi postavlja dva pogoja, ki regulirata pravico do prejemanja preživnine in sicer:

1. če je zahtevani zakonec nepreskrbljen, t. j. če nima sredstev za življenje in če je nezaposlen ter nezmožen za delo.

2. če ni bila zakonska zveza razvezana po njegovi krivdi. O preživnini se vedno odloča že v samem razvezanem postopku, oziroma pravdi in se le izjemoma dovoljuje zadevno odločanje pozneje. Višina preživnine je odvisna od potreb, upoštevajoč pri tem tudi osebne prejemke zakonca, ki mu je preživnina naložena. Preživnina preneha, če razvezani sklene novo zakonsko zvezo, ali če sodišče po presoji okoliščin spozna, da je razvezani zakonec ni vreden.

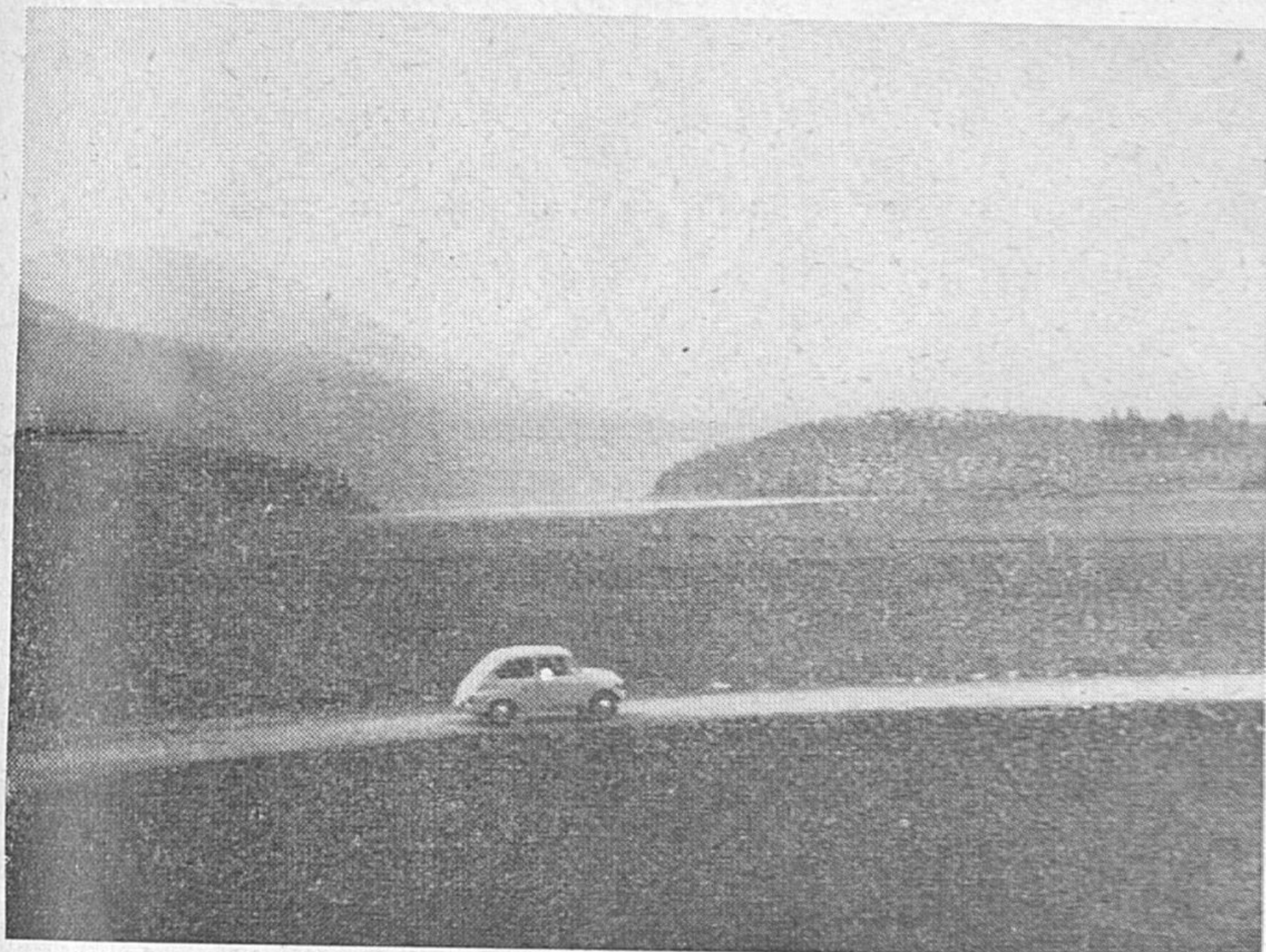
VPRAŠANJE: Ž. M.

Oče mojega, izven zakona rojenega otroka, katerega očetovstvo je priznal pred socialnim organom občine, ne plačuje preživnine, čeprav je otrok star 14 mesecev. Ali lahko zahtevam, da mi oče plača preživnino za otroka tudi za nazaj?

ODGOVOR:

Preživninski zavezanec je dolžan plačevati preživnino, če mu je dokazano, da je oče otroka, ali če je to sam priznal. Ker pa v vašem primeru ni bila izdana sodna odločba, s katero se naloži plačevanje preživnine, morate očeta vašega otroka tožiti zaradi preživnine. Vendar morate v tožbi zahtevati le plačilo preživnine za en mesec naprej od dneva ko ste vložili tožbo.

Ker pa sta oba roditelja dolžna skrbeti za svojega otroka in ste vi skrbeli za otroka od rojstva dalje, imate pravico od očeta zahtevati povrnitev sredstev, ki ste jih vložili sami in delno namesto njega. Tožba ne zastara prej kot v 10 letih.

TRGOVCI PRIPRAVLJENI ZA SEZONO

Trgovsko podjetje Škocjan zagotavlja, da jih turisti ne bodo dobili nepripravljene. Nameravajo izboljšati asortiman v sodobno urejenih lokalih in prilagoditi obratovalni čas.

Na eni strani ugotavljamo, da je ravno trgovina nepripravljena in posluje v nesodobnih lokalih tudi v bolj razvitih turističnih krajih, medtem ko je pri nas trgovina s svojo urejenostjo in solidnim poslovanjem kos razvoju vseh vrst turizma, kar gre v pohvalo prizadevnemu kolektivu. — Zadnji kraj bi bil po zgraditvi jezua stalno pod vodo.

Jezero v pravem pomenu besede

Ceprav vsa dela in vse priprave za bodočo ureditev Cerkniškega jezera niso nared, lahko z optimizmom pričakujemo močan razvoj turizma na jezeru.

Občinska turistična zveza Cerknica ob zelo dobri pomoči Občinske skupščine že sedaj pripravlja načrte in programe za ureditev objektov.

Zamišljeni jez, ki naj bi bil pri Rešetih, bi zagotovil stalno vodo v jezeru, s tem pa ne bi ogrozili interesnih sfer kmetijstvu. Za gradnjo jezua ni še odobrenih sredstev, vendar upajo, da jih bodo dobili.

Verjetno naše bralce zanima, kdaj in kako bo urejeno jezero. Povemo lahko to — v kolikor bodo sredstva za zaježitev odobrena v krajšem času, se bo takoj pristopilo h gradnji jezua. Nadalje regionalni program, ki ga izdelujejo za okolico Ljubljane, zagotavlja, da bi se investicije (katere bi bile za naše pogoje zelo velike) hitro obrestovale in da bi bilo jezero eno najbolje obiskanih turističnih centrov v notranjosti.

Vzporedno se dela na ureditvi programov za Rakov Škocjan in Snežnik. Veliko je interesentov, ki želijo graditi svoje počitniške hišice v Škocjanu in na jezeru. Nekaterim bo po ureditvenem načrtu mogoče ustreči.

Majhne so te stvari

NEUPRAVIČENO NEGODOVANJE

Rakovčani zadnje tedne zelo negodujejo zaradi čestnih luči, ki se prižejo že, ko je sonce še visoko na nebu in ugasnejo, ko se je spet prikazalo. Pravijo, da se tu denar stran meče. Pri tem pa prav nihče ne misli, da so se pozimi luči prižigale šele ob sedmih ali osmih zvečer, čeprav je bila tema že ob petih. Poleg tega je to že večletna praksa in zakaj bi jo ravno sedaj spreminjali, ko imamo že drugih reform preveč.

DODATEK K JEDI

Neki gost v hotelu Jezero v Cerknici je v svojem krožniku opazil lep temnokostanjev las. Ko je pojasnil natakariči, da do takih dodatkov ne čuti posebnega apetita, se ona ni preveč razburila. Sploh ne: mirno je zaračunala jed, čeprav je gost kljub lakoti ni pojedel.

ČE BI BILI KAMELE

Zadnje tedne se je dogajalo, da tudi po dan ali dva iz pip na Rakeku ni kanila kaplja vode. Ob vsem razumevanju težav vodne skupnosti pri upravljanju Franc Jožefovih vodovodov ni mogoče razumeti, zakaj vsaj ne obvestijo, koliko časa in kdaj ne bo vode. Kljub dolgoletnemu pomanjkanju vode naši ljudje še nimajo kamelelinih želodcev.

NOVA INFORMACIJA

Nedavno tega smo v našem listu pisali, da se začne gradnja nove pekarnice na Rakeku meseca maja letos. Ker ne bi radi, da bi bodočnost spet zanikala naše napovedi, dajemo naslednjo novo informacijo: pekarna se bo gradila, samo ne ve se še kdaj.

ENAKOST NAD VSE

Še dva tedna in v ključavnicah šolskih vrat bodo zaškrtali ključi. Mnoge učence čakajo šotori ob morju, druge športna igrišča, tretje prijetno brezdolje. Tiste iz gorskih vasi pa huda košnja in naporna poljska dela. Ko se bodo septembra zbrali, bodo kot vsako leto slišali nagovor: »Sedaj, ko ste vsi zdravi, spočiti in polni moči spet v šoli...«

VSE SILE ZA TURIZEM,

pravijo v hotelu Jezero v Cerknici, ko stepajo preproge skozi okna na mimoidoče...

TUDI POČASI SE DALEČ PRIDE,

pravijo na cerkniški pošti, mi pa mislimo, da niso plačani po učinku, saj traja celo večnost, preden prikličeš telefonsko centralo...

Če v dolini ni lukenj, se bomo junija kopali

Zapisek o edinstveni akciji prebivalcev Žilc

Skozi tajinstveno in z gostimi smrekami obdano dolino pod Žilcami se zvija majhen, komaj meter širok potok izredno čiste vode. V blagih vijugah se umika posameznim drevesom v dolini, dokler ne pride do pet metrov široke soteske. Takoj za tesnijo pa se z bučnostjo, ki mu jo v dolini ne bi prisodili, po 50 metrov

globoki strmini spušča in izginja med krošnjami dreves v dolino.

Ta mirna in lepa dolina ter ožina, skozi katero se potok prebija, so vzbujala domišljijo že očetom današnjih prebivalcev Žilc. Toda premajhna zavzetost za delo, težke razmere in odpor nekaterih niso dopustili, da bi se zamisel že prej uresničila.

Letos, ko je izginil sneg, so prebivalci Žilc odločno poprijeli. Ustanovili so svoje turistično dru-

štvo in postavili za predsednika Bavdka, lastnika edine gostilne v vasi, ker je pač »poklicno zainteresiran« za razvoj turizma. Obrnili so se na delovne kolektive v občini in skoraj vsi so jim po svojih močeh priskočili na pomoč. SGP Gradišče je posodilo strokovnjaka tesarja. Vodna skupnost je priskrbela železno okovje, Cestna baza je posodila tri delavce, Občinska turistična zveza je dala 100.000 din, Gozdno gospodarstvo Postojna 10 m³ lesa, Škocjan 15 vreč cementa in Kmetijska zadruga svoj buldožer. Pri delu sodelujejo prav vsi prebivalci. Kadar kdo nima dopoldan časa, pride popoldne, ob nedeljah pa delajo skoraj vsi. Brez misli na plačilo, temveč z eno samo željo, da bi jezero obstalo.

Ker teren, kjer bo voda ostajala, ni znanstveno raziskan in je morda nekaj možnosti, da bi voda skozi kakšno odprtino v zemlji uhajala, so se odločili za

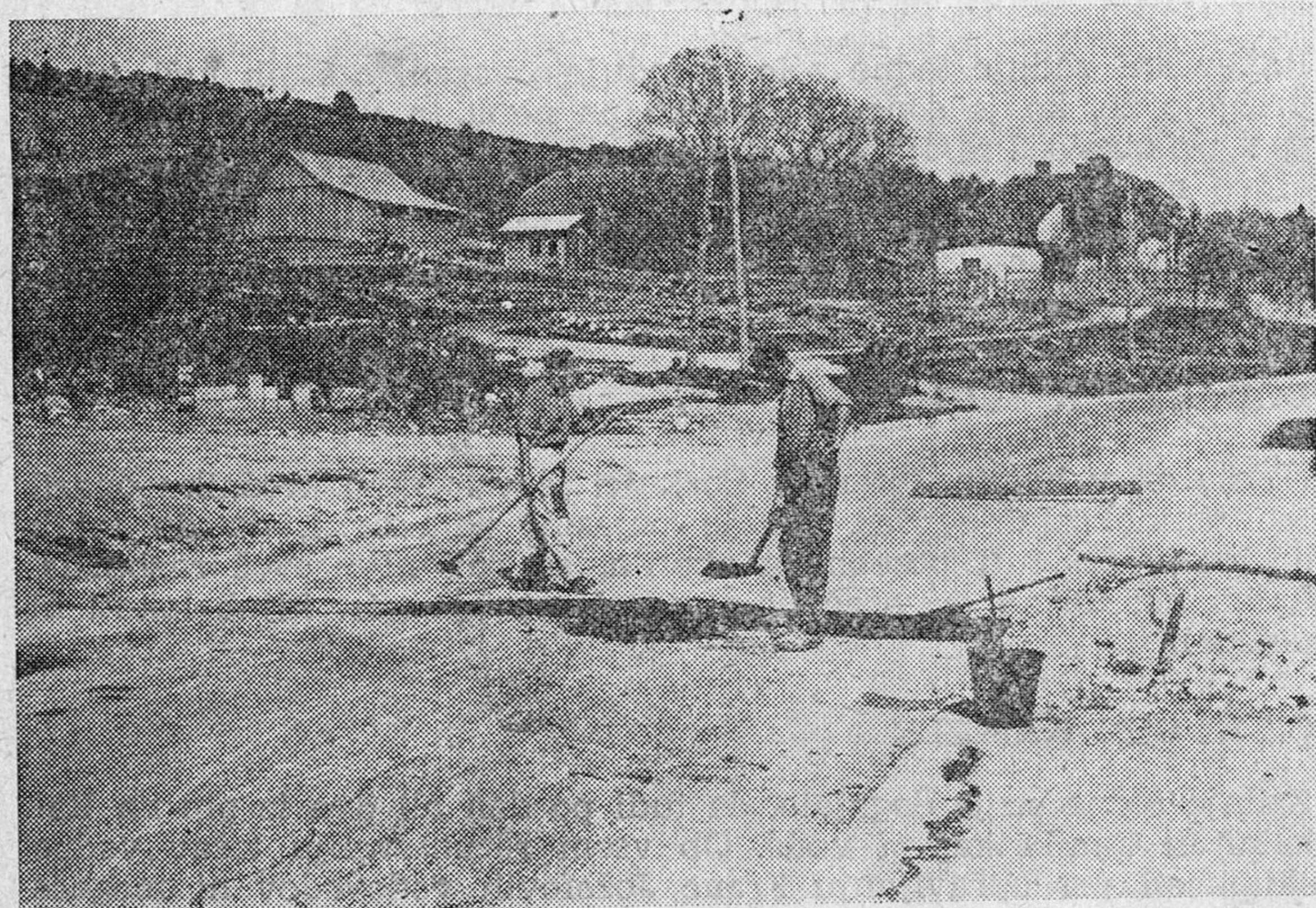
leseno pregrado. Ob pregradi, za katero pravi mojster tesar, da ni nevarnosti, da bi puščala, se bo nabrala voda do vrha pokončnih tramov, to je kakih šest metrov, potem pa se bo proti gornjemu koncu doline nižala. Tako bi utegnili dobiti jezero, dolgo skoraj 500 metrov in široko 100 m. Nevarnosti, da bi se jezero zablajilo, se bodo izognili z zgraditvijo posebnih dohodov do vode. Potok ne usahne niti v najhujši suši, zato je glede vode ni skrbi.

Ko človek gleda zavzetost ljudi iz Žilc in poslušajo pogovore, ki se nenehno sučejo okoli novega jezera, si začne tudi sam predstavljati, koliko se bo spremenilo z dograditvijo tega jezera. Ljudje so se sami lotili dela, kljub tveganju, da voda morebiti ne bo obstala. Svečano »otvoritev« jezera so predvideli za sredino junija. Tisti dan bodo ob bregovih pripravili veselico.

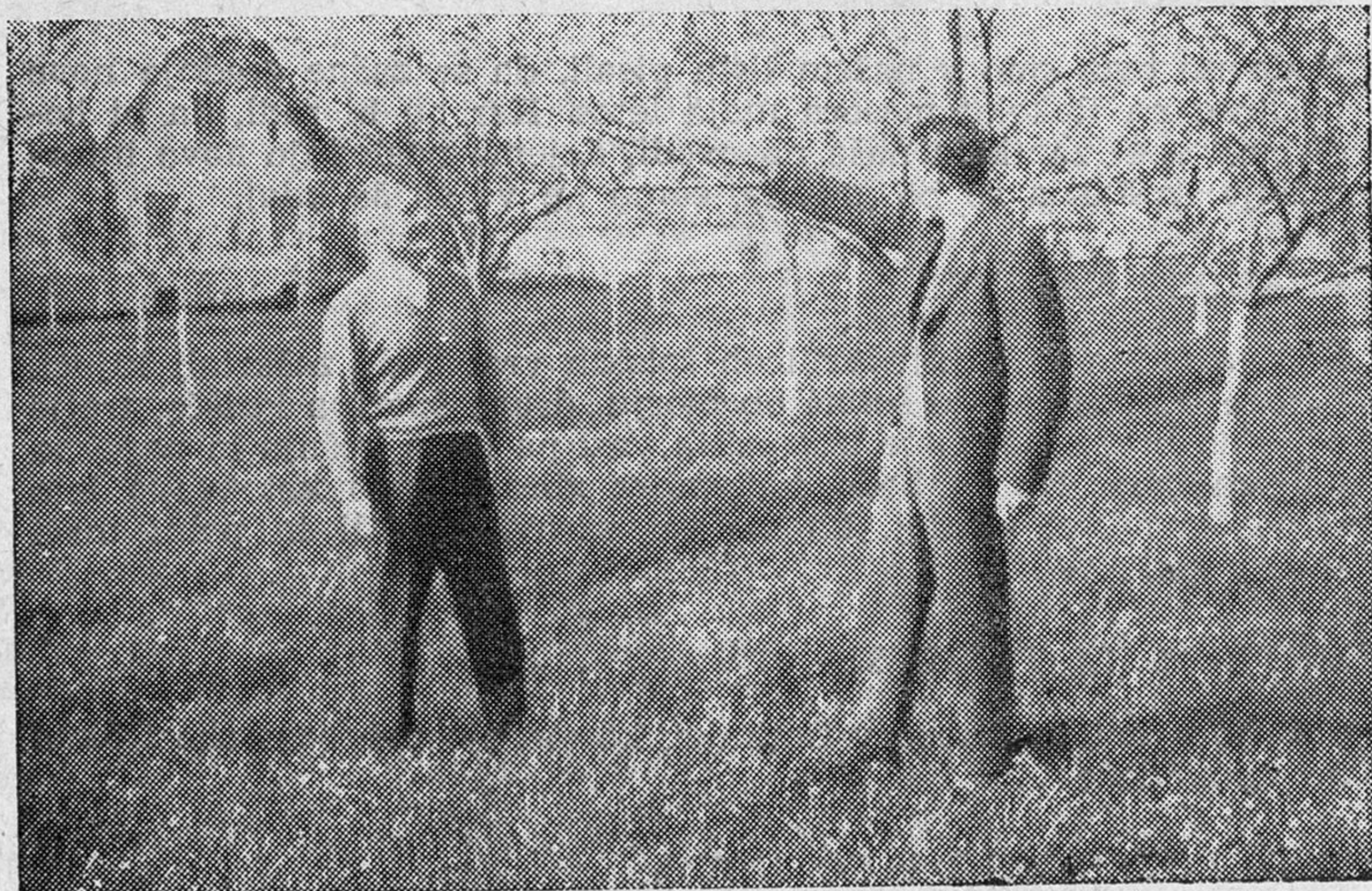
D. M.

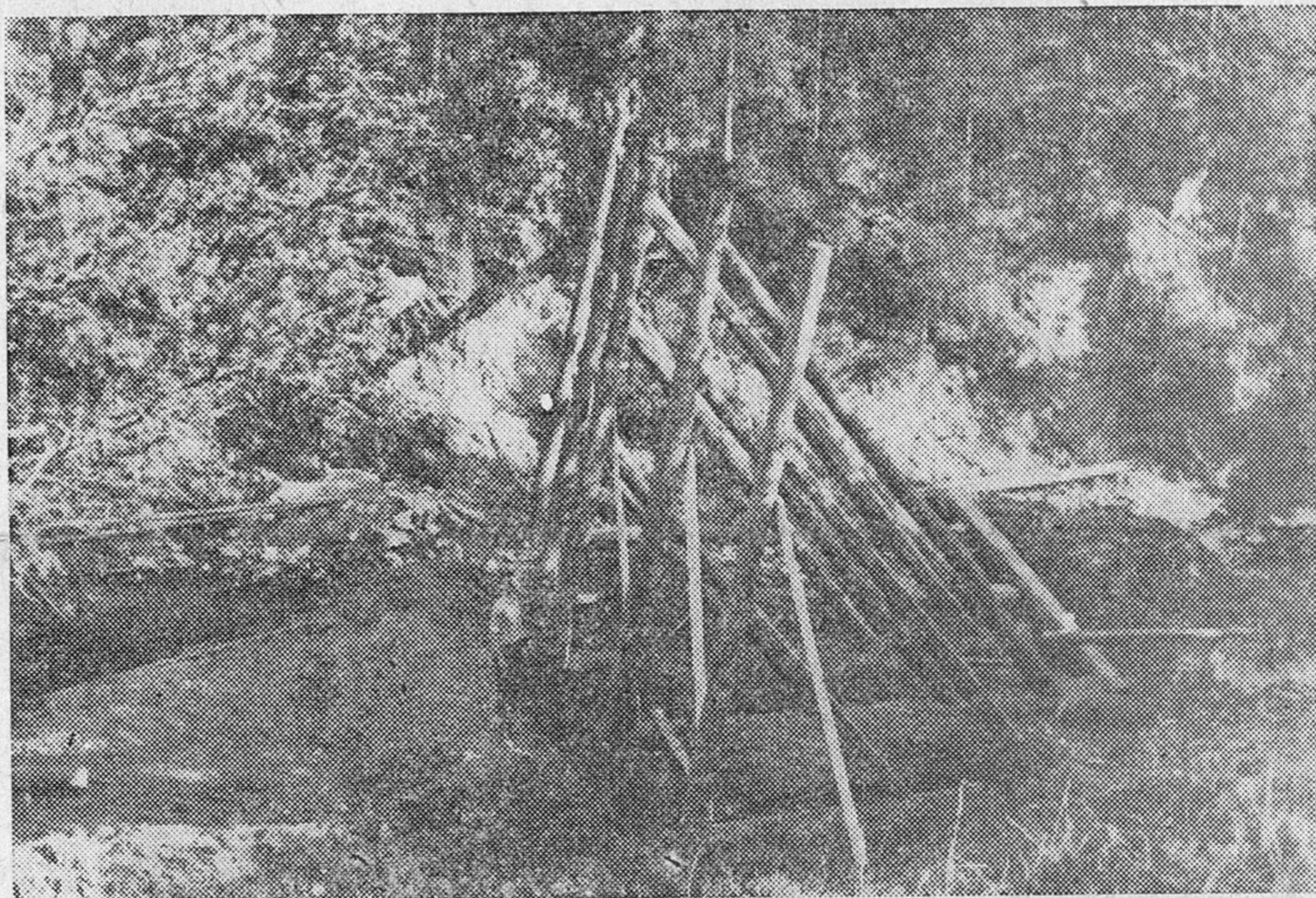
Bruna, ki bodo zadrževala velike količine vode, so že postavljena. Ogleduje si jih Miro Bavdek, tesar, ki je dela strokovno vodil. Jez bo visok 6 metrov. Miro zagotavlja, da jezero ne bo puščalo

Ko pride pomlad, se pričnejo dela na polju in na — cestah. Asfalt, ki ga je pretekla zima močno zdelala, je treba zopet zakrpati. In do kdaj tako? Najbrž do prihodnje pomladi. Foto D. M.

Pridni sadjarji so že v mesecu marcu in aprilu obrezali sadno drevje in opravili škropljenje proti raznim zajedalcem in lahko upajo, da jih priroda ne bo razočarala. Foto Lenč

Prostor, kjer ležijo hlodi, bo čez nekaj dni zalila voda. Na pokonci stoječa bruna bodo pribili deske, potem pa z buldožerjem nakopili zemljo do vrha jezua.

Bolj spoštovati poslovnik lovske družine

Lovska družina Stari trg — Lož šteje 38 članov in obsega 3350 ha površine. Lanskoletni plan odstrela jelenjadi in srnjadi je lovška družina izvršila 100%, medtem ko plan odstrela zajcev, fazanov in gozdnih jerebov ni bil izpolnjen. Poleg odobrenega plana so lovci uplenili večje število roparic, kar je dokaz, da so lovci tudi po tej plati zainteresirani. Ob priliki ocenjevanja trofeje na Rakeku je bilo s strani komisije ugotovljeno, da je lovška družina Stari trg — Lož pri rogarjih z odstrelom zelo napredovala od prejšnjih let in žela splošno zadovoljstvo. Že na prejšnjem občnem zboru so lovci sklenili, da bodo napravili eno večje krmišče za zimsko krmiljenje srnjadi in jelenjadi ter dve visoki montažni preži. Vendar visoke montažne preže niso napravili. Razlog je v tem, ker se nekateri premalo zavedajo in ne pomagajo pri prostovoljnih delih, da s tem doprinesejo k izboljšavi svojega lovišča. Povprečna udeležba članov v 10 skupnih pogonih je znašala le

38,8%, udeležba na družinskih posvetih pa je bila povprečno le 20 članov. Nekateri člani lovske družine pozabljajo na sklepe občnih zborov in družinskih posvetov, kar zelo otežkoča delo družine. Zavedati bi se morali, da je divjad splošno ljudsko premoženje, izvajanje lova šport, kar zahteva od vseh članov lovske družine, da si enako porazdelijo delo obsežnih organizacijskih in gospodarskih zahtev upravljanja. Zato ni prav, da se nekateri zanimajo samo za obravnavanje raznih dajatev, izvajanje lova in njegovih pogojev ter šele nato za upravljanje, urejanje lovišč, lovski turizem, poslovanje družine in podobno.

V bodoče naj bi člani lovske družine bolj spoštovali poslovnik lovske družine, ga izvajali in se po njem tudi ravnali.

Sodeč po razpravi na občnem zboru Lovske družine Stari trg — Lož bo leto 1964/1965 pomenilo prelomnico v dosedanjem delu in poslovanju lovske družine.

S. B.

Pisma bralcev

Tudi prosvetnim delavcem priznanje

V prvomajski številki ste objavili dopis o priznanju delavcem za dolgoletni staž v Brestu. Vse priznanje temu velikemu kolektivu, ki nagrajuje zveste delavce pri gradnji in razvoju Bresta.

Vendar... Še nikdar nismo čitali o kakršnemkoli priznanju prosvetnim delavcem. Menim, da je zato več vzrokov. Poglavitni vzrok je odnos vseh javnih in političnih delavcev do prosvetnega delavca. Drugi vzrok je pri prosvetnih delavcih samih, ki so zadovoljni z vsem, kar se jim nudi, da se ne izrazim še bolj krepko, občina. Celó v kolektivih samih se ne upajo z besedo na dan, kadar gre za njihove pravice in krivice. In to dobro vedo tisti, ki o tem kaj odločajo. Mislim, da je zadnji čas, da to mučno mentaliteto prekinemo. Ali res ni med prosvetnimi delavci niti enega, ki bi zaslužil vsaj skromno priznanje? Za odgovor vem že vnaprej: ni sredstev! To je stalni refren, zelo jalov seveda, ki pa menda velja le za prosvetne delavce.

Koliko je v naši občini prosvetnih delavcev, ki so zaposleni v cerkniški prosveti nepretrgoma ne samo deset, marveč ves čas po osvoboditvi. Koliko garanja so vložili v šolsko in izvenšolsko delo, predvsem na kulturno-političnem področju takoj po osvoboditvi. Omenil bom le dva drastična primera »nagrajevanja«.

Tovariš, ki je deset let služboval, kar seveda ni primeren izraz, temveč 10 let obnavljal, gradil in se iztrošil. No, po 10-letnem delu, ga ob njegovem odhodu ni nihče niti povohal!

Drugi primer je tovarišica, ki že ves čas po osvoboditvi ob nepremakljivem možu junaško, da ne rečem herojsko opravlja svoje naporene posle kot učiteljica in mati.

Mislim in upam, da bodo na podlagi teh kratkih vrstic merodajni vendarle krenili z mrtve točke in popravili diskriminacijo do prosvetnih delavcev. Bliža se konec šolskega leta in sedaj je prilika, da se popravi velika krivica. *Metod Jenko*

Telesni kulturi bomo posvetili več skrbi

Občinski komite ZKS je skupno z občinskim odborom SZDL in občinskim svetom Zveze sindikatov pripravil dne 17. maja posvetovanje možnosti za pospešitev telesno-kulturnih in rekreacijskih dejavnosti v naši občini. Posvetovanja so se udeležili poleg političnih in telesno-kulturnih delavcev tudi predstavniki šol in sindikalnih organizacij.

Največ govora je bilo o tem, kako bi pritegnili veliko večino zaposlenih v naših podjetjih k vsaj minimalni telesno-vzgojni ali rekreacijski dejavnosti. Med številnimi odločitvami so sprejeli tudi sklep, da je treba funkcije v raznih telesno-vzgojnih organizacijah izenačiti z ostalimi v drugih organizacijah. Poleg tega je treba poskrbeti, da se tiste telesno-vzgojne delavce, ki delajo v

športnih društvih ali pospešujejo rekreacijsko dejavnost v sindikalnih organizacijah razbremenijo ostalega političnega dela. Sploh pa je treba dati ljudem, ki se bavijo s telesno-vzgojno dejavnostjo večjo podporo in priznanje.

Zlasti večji poudarek je treba dati prizadevanjem sindikalnih organizacij v delovnih kolektivih, da bi pospešili rekreacijske dejavnosti. Zlasti v Cerknici so za to že dani temeljni pogoji. Delavske športne igre, ki jih prireja sindikalna organizacija ob prvem maju, je treba prirediti večkrat letno, ker so se izkazale kot zelo uspešne.

Prisotni so ugotovili, da sicer nimamo telesno-kulturnih objektov v izobilju, kljub temu pa bi za sedaj zadostovali. Potrebno bi bilo le boljše vzdrževanje nekaterih poslopj.

RAZPRAVA V BRESTU

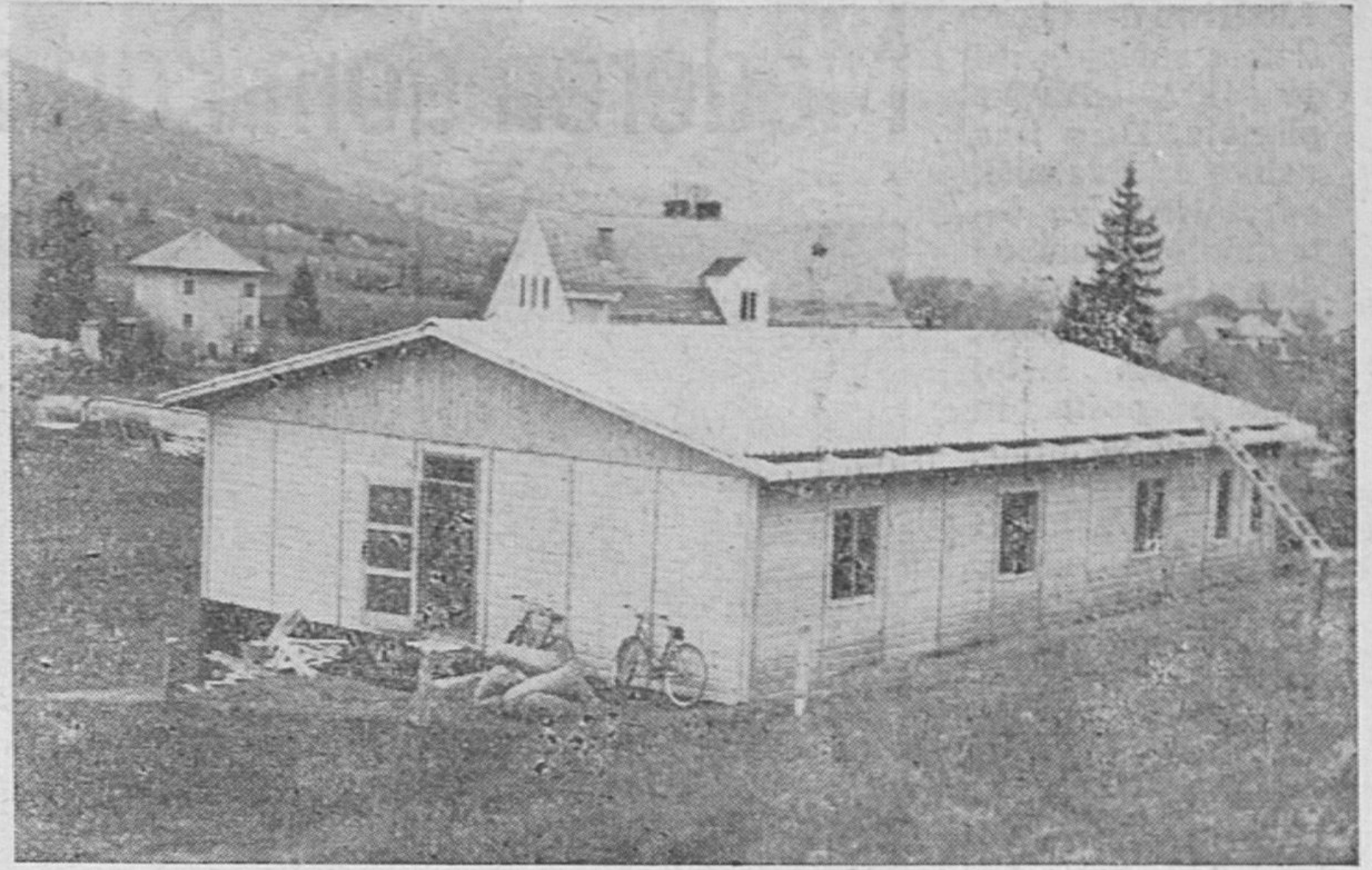
O zaključkih kongresa sindikatov Jugoslavije

Pretekli teden je sindikalni odbor kombinata BREST organiziral posvetovanje o zaključkih V. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije.

Na posvetovanju je bilo dogovorjeno, da se sprejeta stališča aplicirajo na probleme, ki se pojavljajo v kombinatu. Sindikati stališč, zlasti za možne oblike, ki naj se borijo za uresničitev teh bi zagotavljale izboljšanje življenjskega standarda delavcev, t.

j. za take pogoje dela, v katerih bi delavec lahko ustvarjal več. S tem bi boljše izkoriščal proizvodne kapacitete, ki so mu na razpolago in bi si tako formiral večje osebne dohodke na podlagi sistema delitve osebnih dohodkov, ki mora zagotavljati za enako delo enako plačilo.

Sindikati PE so s tem posvetovanjem dobili nove naloge, katerim bodo kos le z aktivnim delom.

V Starem trgu je GRADISCE iz Cerknice za svoje delavce postavilo montažno zgradbo tipa »Jelovica«. V njej začasnó domuje skoraj 30 delavcev v petih sobah, mimo tega pa je v zgradbi tudi začasna menza s kuhinjo in jedilnico. V njej dobijo delavci tri obroke dnevno. S tem je na zadovoljiv način rešeno vprašanje prehrane in stanovanj za sezonske delavce. Investicija je veljala skoraj milijone in ima to prednost, da je zgradba sama zelo hitro premakljiva, pač po potrebi gradbinec

Tekst in foto: Urbas

Dve pesmi Maričke Žnidaršičeve

Pesnica Marička Žnidaršičeva je do nedavnega živela v Loški dolini in mnogo njenih pesmi je nastalo iz ljubezni do naše notranjske zemlje. Na našo prošnjo nam je ljubeznivo poslala svojo pesniško zbirko Človek in zemlja, s katere ponatiskujemo 2 pesmi.

VEČERNI MIR

Z nevidno roko je večer natrosil toplih, rožnih barv, v grmovju je zapel skovir in mesec je kot mak krvav.

Višnjevo zlat je zdaj Obrh, in vrbe sklanjajo se nanj, kot kres gori ves Križni vrh, ognjen v tisoč novih sanj.

Po nebu jadra bel oblak kot mlad mornar, vesel, vihrav, po zlati niti je skoz mlak kot kaplja mir v srce mji pal.

JUTRO V GOZDU

Nad Javorniki se je dan natihoma iz sanj prebujal, na nebu se je mesec kujal, od medlih jutranjic obdan.

Po prebujeni, mladi hosti se je razlila topla pesem, ob njej se je razcvetal jesen, vabeč vesele ptice v gosti. In stari samotar odpel poslednjo pesem je med bore, ognjen v haljo mlade zore je v luči dneva obnemel.

OGLAS

Prodam motorno kolo NSU-Prima, 7400 km, v brezhibnem stanju. Pojasnila dobite pri podružnici Socialnega zavarovanja Cerknica, soba 8.

Škocjanu gre dobro

Kljub nekaterim pomanjkljivostim gre v Rakovem Škocjanu kar dobro. Čuti se bolj organizirano delo, boljši kadri in prizadevanje kolektiva za čimboljšo postrežbo. Prireditev ne manjka in jih bodo vedno organizirali tudi v bodoče.

Pomanjkanje prenočitvenih kapacitet bodo rešili z gradnjo novih weekend hišic.

Turistični teden

Občinska turistična zveza Cerknica pripravlja program za organizacijo turističnega tedna v občini Cerknica. Ko bo program izdelan, bodo skupno s kulturno prosvetnimi društvi, šolami in turističnimi društvi poskrbeli za čim uspešnejšo turistično propagando. Pričakujejo zelo dober uspeh in zanimanje občanov.

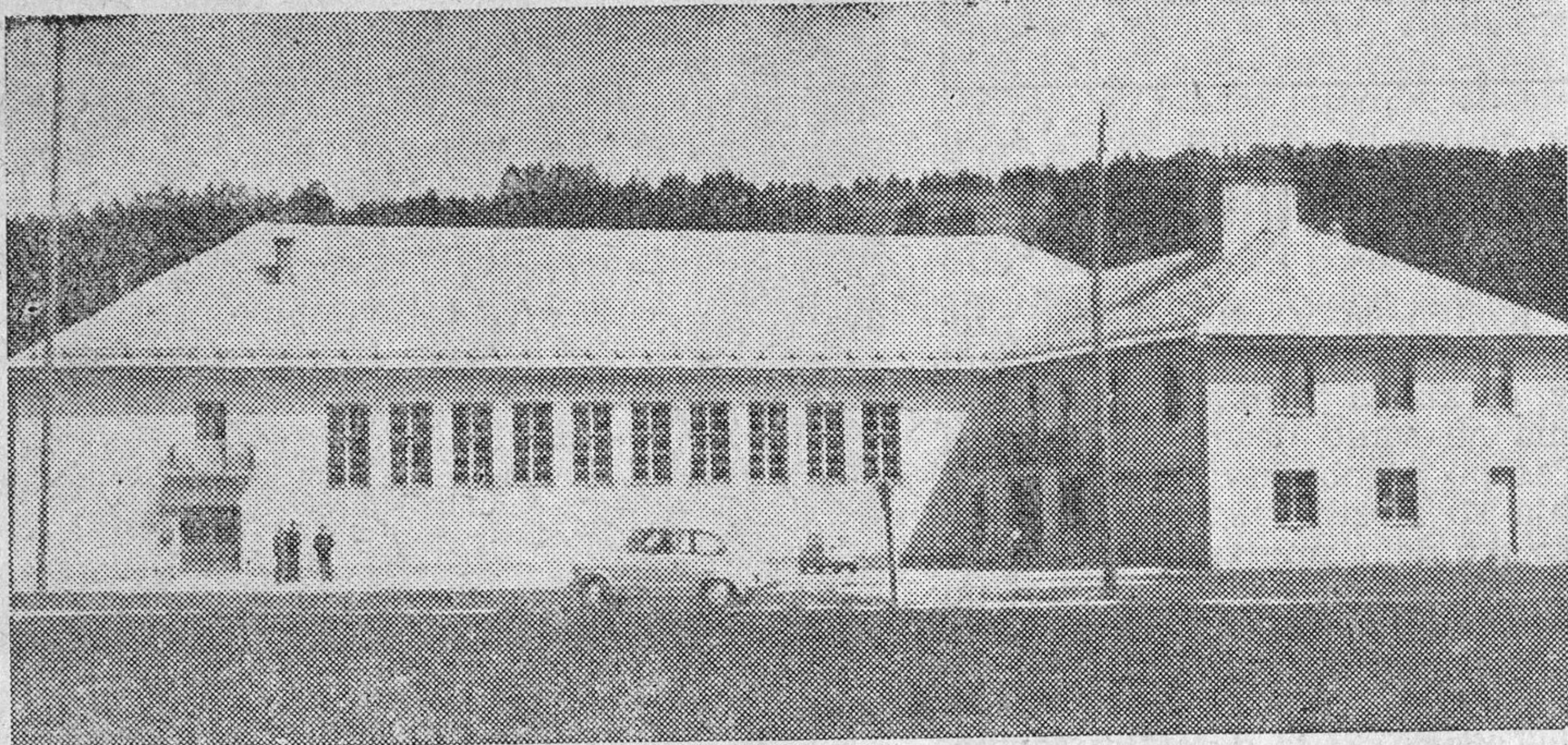
Kaj obeta turistična sezona?

Težko je točno napovedati, koliko bo večji turistični izkupiček v tem letu, vendar po prvih podatkih sodimo, da bo to leto nemerno plodnejše za turistične organizacije.

Veliko zanimanje za naše kraje, predvsem za Škocjan in Snežnik, pripelje vsak dan več avtomobilistov in avtobusov. Ni redek pojav, da že sedaj pride ob nedeljah nad 100 avtomobilov in nekaj avtobusov v naše kraje. Lansko leto je, po grobih podatkih, obiskalo Rakov Škocjan 24.880, to leto lahko pričakujemo nad 50.000 turistov.

Moderen dom Partizana v Novi vasi je okras Bloške planote. Dom ima veliko dvorano, opremljeno za telovadnico, gasilski dom in številne stranske prostore, v katerih sedaj posluje pošta in zdravstvena ambulanta. Člani TVD Partizan, ki upravljajo dom, se trudijo, da bi ga čimbolj racionalno izkoristili. Predvsem si ga žele napolniti z vrstami mladih telovadcev, kar upajo, da jim bo uspelo s tesnim sodelovanjem šole.

Moderen dom Partizana v Novi vasi

Nagradna križanka iz prejšnje številke

Vidi se, da ste v prvomajskih praznikih imeli precej časa, da ste nas kar zasuli z rešitvami. Prav gotovo ste križanki posvetili precej časa.

Pravilno so rešili križanko naslednji naši bralci:

Jernej MALOVRH, Cerknica; KRANJC, Ljubljana; Tatjana ŠAJN, Cerknica; Frančiška MAJ-CEN, Vrhovci; Poldo KUK, Kočevje; Kristina PIRC, Rakek; Marjanca ALBREHT, Rakek; Irena ŽNIDARŠIČ, Cerknica; Mili GOGOLA, Cerknica; Davorin MATIČIČ, Rakek; Milan PREŠEREN, Rakek; Ani ARHAR, Cerknica; Nada MIŠIČ, Rakek; Sonja GABRENJA, Ulec; Cvetko SMO-LIČ, Kočevje; Smila HRIBAR, Ljubljana; Zofka BRANISELJ, Škofja Loka; Marta GAGULA, Cerknica; Vanda GNEZDA, Ulec; Milena PUNTAR, Ulec; Janez ŽNIDARŠIČ, Cerknica; Janko SEŽUN, Cerknica; Franjo GAGULA, Cerknica; Janez BUČAR, Rakek; Štefka TROBEC, Rakek; Darinka PRITEKEL, Celje; Tanja MLAKAR, Celje; Zdravka SRNEL, Ljubljana; Štefka ORAŽEM, Dolenja vas pri Ribnici; Sonja PIRNAT, Ljubljana; Dušan GOGOLA, Cerknica; Jože ZAKRAJŠEK, Cerknica; Anica STANIČ, Lož; Marija ŠKRBEK, Gorenje jezero; Marta ŽAGAR, Ljubljana; Majda ŽAGAR, Koza-rišče; Marija DOBROVOLJC, Vrhovci; Marija VEVAR, Golnik; Franc OPEKA, Izola; Marija STARE, Ljubljana; Marija GODEŠA, Ulec.

Izžrebali smo naslednje tovariše:

Prvo nagrado 3000 din dobi Marta GOGALA, Brest Cerknica.

Drugo nagrado 2000 din dobi Franc OPEKA, Izola, Industrijska 3/V.

Tretjo nagrado 1000 din dobi Slavko SRNEL, Ljubljana, Šmartinska 14.

V tej številki ne objavljamo nagradne križanke, obljubljam pa vam, da vam bomo prihodnjič postregli z zelo zanimivo.

KONČNO IZDATNA ZMAGA

Po dveh porazih so rakovski nogometaši izdatno zmagali v Podpeči z rezultatom 5:1 (1:0).

Tekma ni bila posebno lepa zaradi slabega igrišča in močnega vetra. Prvi polčas se je končal z rezultatom 1:0 z golom Stojkoviča na zelo dober predložek Arka. V drugem polčasu so domačini dosegli izenačenje z enajstmetrovko, nakar so bili prisiljeni v obrambo. Mlakar je bil strelec treh in Tone Urbas enega gola. Izkazal se je mladi Franc Urbas v vratih, a tudi drugi so igrali dobro in ni bilo slabih mest.

Dušan Arko je nastopil s težjo poškodbo na nogi, vendar je igral zelo koristno.

Nastopili so v naslednji postavi: Tone Urbas, Vengust, Benčina, Korošec, Prešeren, Janez Otrin, Franc Urbas, Franko Mišič, Mlakar, Arko, Stojkovič (Kubat).

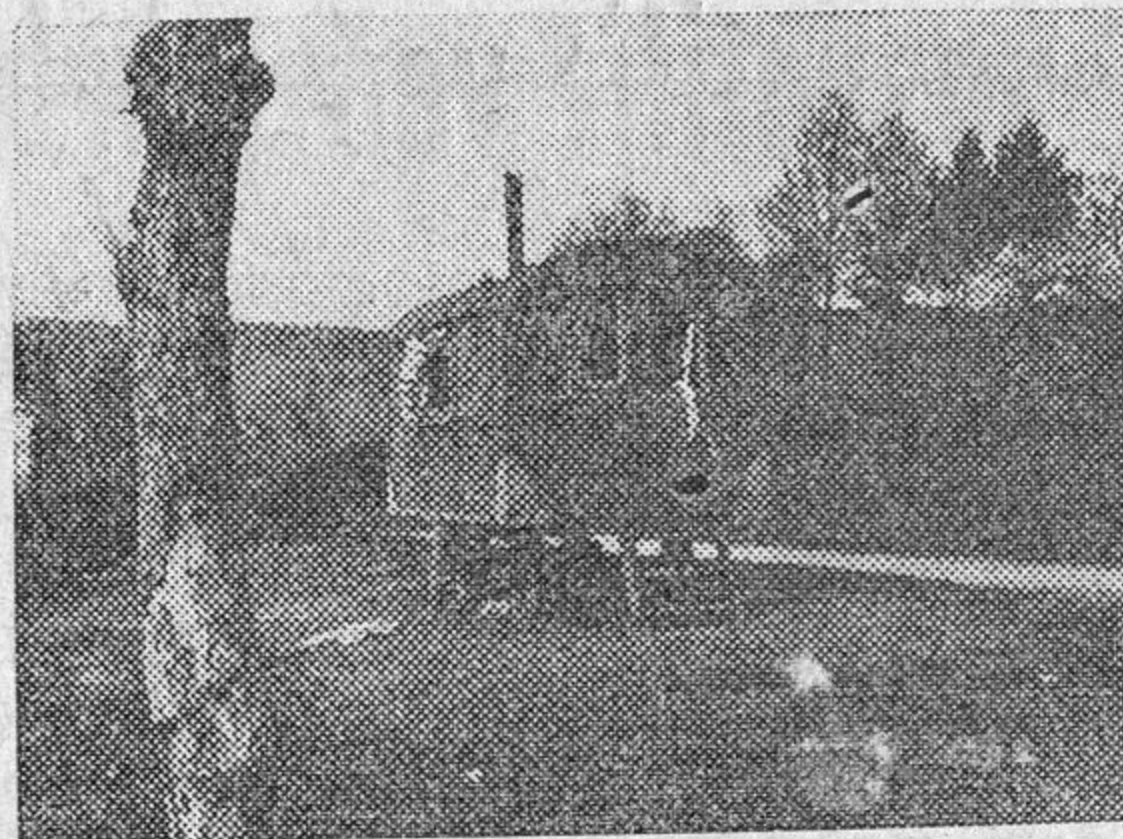
Slikovitost Cerkniškega jezera privablja vse več obiskovalcev, ki si želijo miru in razvedrila. — Slikar-amater je našel tu lepe motive za svoj »hobby«. Foto Karo

REDEK JUBILEJ ZDRAVSTVENEGA DELAVCA

Lteso poteka 40. leto, kar živi in dela med nami zdravnik tov. dr. Stanke Pušenjak. Vsa ta dolga leta bdi nad zdravjem naših občanov, marsikatero dragoceno življenje je iztrgal iz objema smrti. Občani se mu ob tem redkem jubileju toplo zahvaljujemo za ves njegov trud in požrtvovalnost.

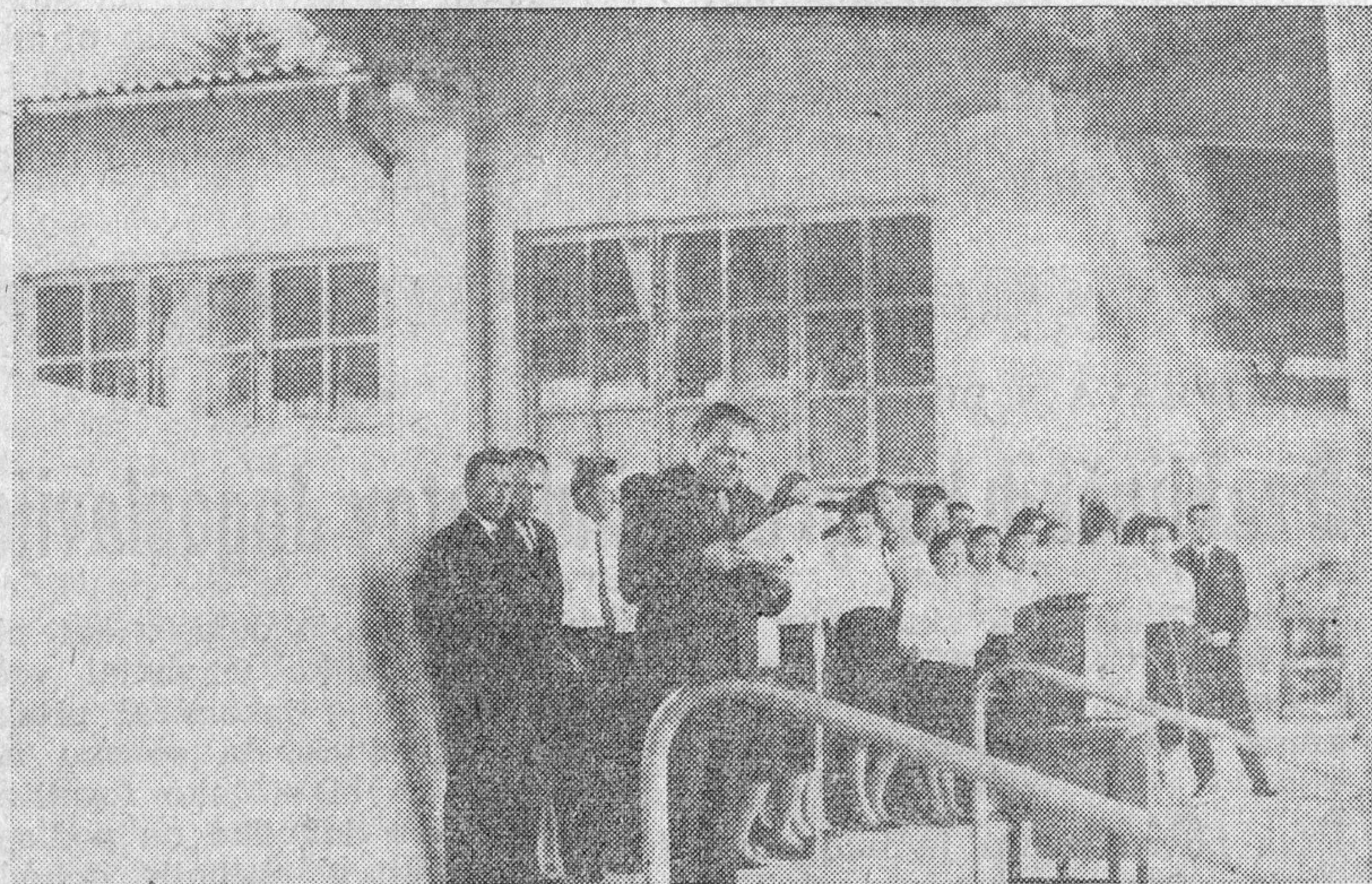
Tov. dr. Pušenjaku želimo, da bi še dolga leta ostal zdrav in zadovoljen med nami.

Cerkničani

Cesti so ostali zvesti. Prišli so po njej, se oddahnili in zopet jih bo vzela pot. Prišli so na Rakek od nekod, nihče ne ve ne kam ne kod, obredli bodo pač vse kraje na okrog

Foto: Karo

Predsednik sindikata TP Cerknica tov. Hrblan otvarja letošnje delavske igre BREST 1964. V ozadju vidimo vrhovnega sodnika iger tov. Trotovska, njegovo desno roko »ozvočevalca« Lipovca in zbor »Svobode« Brest, ki je ob otvoritvi izvajal krajski kulturni program Tekst in foto: Urbas

POUDAREK BOLJŠI DISCIPLINI

Tehnično vodstvo NK Rakek je apeliralo na vse nogometaše, da popravijo svoj odnos do kluba in športa. Dogajalo se je namreč, da vsi igralci niso trenirali niti se udeležili vseh tekem. Po resnem opominu nekaterim igralcem se stanje močno izboljšuje, kar se je pokazalo že na naslednji tekmi.

Tudi mladi nogometaši, nekateri redno igrajo, so bili opozorjeni, da šport, posebno pa tekmovalni, zahteva primerno disciplino. Od mladih nogometašev bodo kandidati za prvo moštvo: Urbas, Rajčević, Razdrih, Ribič, Založnik, Istenič in še nekateri od 23 mladincev.

»Glas Notranjske«

Izhaja mesečno — Izdaja ga občinski odbor SZDL Cerknica — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Dane Mazi — Člani uredništva: Franc Tavželj, Slavko Brglez, Slavko Tornič in Milan Strle — Tehnični urednik: Janko Novak — Korektor: Janez Lavrenčič — Tisk: ČZP »Kočevski tisk« Kočevje — Letna naročnina 240 din — Rokopisov in risb ne vračamo